

Brassói Lapok

Ára 5 lei

Szerda
1932 * február 3

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

26. szám
XXXVIII. évfolyam

Ára 5 lei

Mialatt a leszerelésről tárgyalnak:

Keleten kitört a nyílt háború

Sanghai az új tömegtragédia kiindulási pontja

Már az amerikai és angol katonaság is részt vesz a véres színjátékban

A Szovjet is készülődik

Sanghai, február 1.

Jobbkor talán nem is ülhetne össze a leszerelési konferencia ahhoz, hogy két-ségbeesítő tragikomikumba fulladjon, mint most. Shanghai napok óta lángokban áll. A két és fél milliós lakosságú város végveszedelmét egy olyan állam repülő-rajja idézte elő, amely tagja a Népszövetségnek és aláírta a nevezetes Kellogg-paktumot. A felperzselt és vérbefullasztott város pedig ugyancsak egy olyan államnak a tulajdona volt eddig, amely — tagja a Népszövetségnek és aláírta a Kellogg-paktumot.

A Népszövetség pedig ülészik Genfben és nem tesz, talán nem is tud tenni semmit abban az irányban, hogy megtámadott tagállamának valami védelmet nyújtson a galádul imperialista és minden nemzetközi szerződést brüszköl megtagadó japán támadással szemben.

A Népszövetség fehéretlen egyik tagállamával szemben, amikor a másik tagállamának a védelmére kellene sietnie. Pedig ezuttal nemcsak arról van szó, hogy a távol-Keleten két iszonyu tömegű állam borzalmas vérfürdőt rendez, hanem arról is, hogy a japán falánkság olyan nemzetközi bonyodalmakat indít utnak, amelyeknek következményei egyelőre beláthatatlanok.

És a Népszövetség nem tud tenni semmit. Japán kilépéssel fenyegetőzik, ha alkalmazzák a népszövetségi alkotmány 15-ik szakaszát. A Népszövetség primhegedűse, Franciaország pedig igen feltűnően „megérti” a japán törekvéseket. Amerika, Anglia és Oroszország feszülten és izgatottan figyel. A Shanghai-ban folyó véres harcok pedig vasárnap átcsaptak a nemzetközi koncessziós területekre is.

Megtörtént az első összecsapás a japán és amerikai sorkatonaság, valamint a japán és angol katonaság között. Amerika utnak indította tengeri flottája egyrészt Shanghai felé.

Mi lesz ebből?

És a Népszövetség tanácskozik Genfben...

A vasárnapi események

A British United Press táviratai szerint szombaton délelőtt a nemzetközi negyedben hivataloskodó japán konzul vasárnapra fegyverszüneti megállapodást kötött a kínai főparancsnokkal. A megállapodásnak azonban semmi gyakorlati értelmét nem volt. A harc szombaton délután mindkét részről a régi dühvel folyt. A japán hadirepülőgépek ismételt megjelentek a város kínai negyedei fölött és folytatták a bombázást.

A halottak nagyrésze a fegyvertelen polgári lakosságból került ki.

Vasárnap csak rosszaságot látott a helyzet, mert a japánok nem respektálták a fegyverszüneti szerződést, hanem mindent elkövettek, hogy már elért pozícióikat megerősítsék. A délelőtti órákban a nemzetközi zóna több helyén véres harc keletkezett a japán csapatok és a kínai irreguláris alakulatok között. A harcok nagyrészt az angol főkonzulátus köz-

vetlen közelében folytak le. A konzulátuson ugyanakkor az angol főkonzul elnökölte alatt, az amerikai és a francia főkonzulok, valamint a japán katonai parancsnok jelenlétében újabb fegyverszüneti tárgyalás folyt.

A tárgyalások alatt a japánok körülvették a nemzetközi zónában fekvő városi kórházat azzal az indoklással, hogy a kórház környékén fekvő épületekben irreguláris csapatok rejtőzködtek el. A nemzetközi zóna északi részében is súlyos tüzharc keletkezett, mert néhány menekülő kínai lövész a házak padlásán rejtőzködött el. A japán csapatok házkutatásokat tartottak, kizavarták a kínaiakat és tízet közülök lelőttek. A többinek sikerült elmenekülnie.

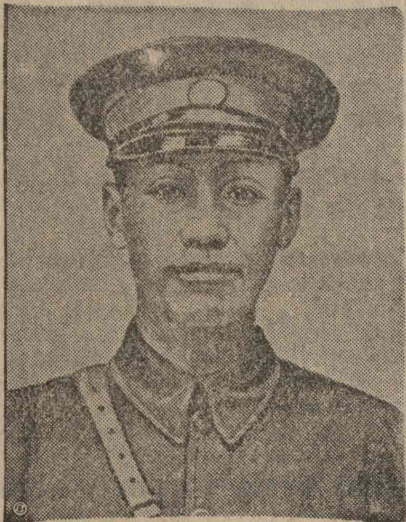
Közben a fegyverszüneti tárgyalások állandóan folytak.

Délután 3 órakor egy kínai csapat rajtaütött a nemzetközi negyed üzletvárosu határára elhelyezkedett japán hidőrségen. A japán hidőrséget rövid óra alatt fölkoncolták. Később 16 teherautó szállította a kikötőbe a japán halottakat és sebesülteket.

Menekülnek a kínai hatóságok

Londoni jelentés szerint a kínai kormányhatóságok Nankingból elmenekültek. Székhelyüket egyelőre a Honan tartománybeli Loyankba helyezték át, ahová az állami levéltárt már hetekkel ezelőtt elszállították.

Hír szerint a miniszterelnök és Csang-Kai-Sek tábornok is Loyangba utaztak.

Csang-Kai-Sek

A kormányhatóságok távozásából arra következtetnek, hogy Kína végre hivatalosan is megizeni a háborút Japánnak.

Más források viszont azt adják hírül, hogy Kína elmegy a végletekig, de akkor sem izen háborút, mert ezzel akarja dokumentálni azt, hogy a konfliktus oka kizárólag Japán bűnűl róható fel. Kína egyébként is várja a Népszövetség intézkedését.

LONDONBAN IS TANÁCSKOZNAK...

A távol-keleti konfliktussal kapcsolatban a Downing-streeten vasárnap már a

Kiujul az ágyutüz...

Az angol főkonzulátuson folyó fegyverszüneti tárgyalások, úgy látszik, nem vezettek semmi eredményre, mert

a déli órákban a japán csapatok újra megindították az ágyutüzet.

Fölzálltak a bombavető repülőgépek is. Nyolc bomba ismét a nemzetközi zóna területén robbant föl. Emberéletben nem esett kár ezuttal sem, néhány épület azonban összeomlott.

A megújított japán támadás ellenére a kínai csapatoknak sikerült megtartaniuk a Sapei-negyed északi kikötőjét és a városrészt nagyjából. A japánok körülbelül 200 halottat vesztettek. A kínaiak veszteségét háromszáz halottra és 800 sebesültre becsülik.

Vasárnap délután történt meg az első összetűzés az amerikai katonák és a japán csapatok között.

A japánok ugyanis benyomultak a nemzetközi zóna területére és valóságos hajtóvadászatot rendeztek a kínaiakra. Az amerikai őrség fegyvertüzzel igyekezett visszakergetni a japán csapatokat, mire

kora délelőtti órákban fontos tanácskozáások voltak. Kilenc órakor a miniszterelnök Wansittan külügyi államtitkárt fogadta, majd a külügyminisztérium több magasrangú tisztviselőjét, köztük Sir John Prat kínai szakértőt is. A megbeszélésen résztvett Chamberlain pénzügyminiszter, Simon külügyminiszter és Sir George Milne vezérőrnagy, az admirális első lordja. Simon külügyminiszter, aki szombaton este még ágybanfekvő beteg volt, vasárnap délelőtt többször megtette az utat a Downing-street és a külügyminisztérium között, magával hozva a kínai harctér nagy térképét.

A Daily Express szerint az angol minisztertanács elhatározta, hogy Simon külügyminiszter kedden nem utazik el Genfbe, a leszerelési konferenciára.

A moszkvai nyugtalanítás...

Moszkvából jelentik: Shanghai-ból kapott értesülések szerint egy cirkálóból és egy torpedórombolóból álló japán flottilla vasárnap elfoglalta a Shanghai közelében fekvő Wusung kínai hadikikötőt. Ez a hír Moszkvában nagy izgalmat okozott.

Szombaton kommunista pártértekezlet volt, amelyen Molotov, a népbiztosok tanácsának elnöke nagy beszédet tartott. Többek között kijelentette,

hogy a szovjetkormány nem nyugszik bele abba a megoldásba, hogy Mandzsuriából ülköző államot csináljanak, mert ez csak súlyosbítaná a helyzetet. A szovjetkormány békés politikát akar folytatni, bár

Molotov

szabályos ütközet kezdődött, amelynek során a japánok súlyos vereséget szenvedtek.

Később az amerikai őrség elfogott 17 japán csendőrt, mert azok elállották a nemzetközi negyedbe vezető utat.

A koncessziós terület északi részén az angol védőrség ütközött össze a japánokkal, akik elfoglalták az egyik városi szállodát és tüzérségi központot rendeztek be. Az angol katonaság erőteljes fellépésére a japánok súlyos veszteséggel visszavonultak ugyan, de előbb a szállodát felgyújtották.

Washingtonból jelentik: A Shanghai-ból kapott hírek hatása alatt

Hoover elnök parancsot adott, hogy egy hadicirkáló és hat torpedóromboló 1400 katonával azonnal induljon utnak a shanghai-i kikötő felé.

Ezenkívül az amerikai hadiflotta jelentékeny része állandóan álljon utra készen. Az utnak indított hadihajók feladata az lesz, hogy megerősítsék a koncessziós terület amerikai védőrségét, ha a japán csapatok megismétlik vasárnapi támadásaikat.

nagyon jól tudja, hogy hosszabb idő óta szovjetellenes fondorkodás folyik, amely tulajdonképpen az Oroszország ellen irányuló támadás előkészítése.

— Moszkvának tudomása van arról, — folytatta Molotov, — hogy

Csehszlovákia a fehér gárdistákkal és Japánnal tárgyal Oroszország bekerítéséről.

Agadhatatlan tény, hogy a távol-Keleten háború folyik. A háborús veszély annál nagyobb, minél többet beszélnek a békéről.

Moszkvából jelentik: Sanhai-i orosz jelentés szerint Kína helyettes külügyminisztere kijelentette, hogy Kína nem gondol hadüzenetre, de nem enged a japán nyomásnak sem és harcolni fog az utolsó emberéig.

Legújabb jelentések

London, február 1.

Ujabb jelentik Shanghai-ból: A város nemzetközi telepén kihirdették az ostromállapotot. A lakosságnak este tíztől reggel hét óráig nem szabad az utcákon tartózkodnia. A japánok nem respektálják a nemzetközi negyedet és így ez a városrész ugyanolyan veszélynek van kitéve, mint a kínai negyed.

Ma reggel két japán repülő-anyaahajó érkezett Shanghai elé, amelyeken hetvenöt bombavető repülőgép van. Ezek közül már több felszállt Shanghai fölé és bombázta a várost. A bombázásnak több ezer civil esett áldozatul.

Charbinnál véres harc folyik a japán és kínai csapatok között. A Reuteriroda jelentése szerint

öt száz kínai elesett, míg a japánok huszonegy halottat és számos súlyos sebesültet vesztettek.

Angliában a japán-kínai háború rend-

kívül mély benyomást keltett. György angol király negyedóránként érdeklődik a helyzetet iránt. Tegnap este MacDonalddal elnökletével minisztertanács volt, amelyen elhatározták, hogy az

Egyesült Államokkal egyöntetű eljárást folytatnak le és nagyobb flottát küldenek a japán és kínai vizekre.

Meg kell állapítani, hogy a hadüzenet Japán és Kína között formálisan még nem történt meg, sőt remény van arra, hogy az egyesült amerikai-angol haderőnek a helyszínen való megjelenése megnyugtatólag fog hatni és időt enged a konfliktus visszafélesztésére.

A genfi leszerelési konferenciát, a legújabb hírek szerint, megnyitása után azonnal elhalasztják egy hétre, hogy ez alatt idő legyen a japán-kínai konfliktus eliminálására.

Bratianu György hazaérkezett Párisból

Bukarest, február 1.

Bratianu György, az ifju-liberálisok vezére, hosszabb párisi tartózkodás után ma reggel visszaérkezett Bukarestbe. — Bratianu a pályaudvaron párthívei és a sajtó képviselői várták, akiknek kijelentette, hogy Párisban több neves francia politikussal tárgyalta és megbeszéléseinek anyagát Franciaország és Románia viszonya képezte.

Egy francia lap vissza akarja juttatni Kamerunt és Togót a németeknek

Páris, február hó 1.

A „Depeche de Toulouse” című tekintélyes vidéki lap feltűnést keltő cikket közöl, amelyben indokolatlannak mondja a német gyarmatok elvételét és javasolja, hogy Franciaország adja vissza a Népszövetségnek Kamerun és Togo mandátumát és a gyarmatok igazgatásával bízzák meg Németországot. A lap reméli, hogy a németek kedvezően fogadják Franciaország e nagylelkű gesztusát.

Bethlen István a magyar arisztokrácia történelmi szerepéről

Budapest, február 1.

A Nemzeti Kaszinó vasárnap közgyűlést tartott, amelyen gróf Bethlen István volt miniszterelnök nagy beszédet mondott a magyar arisztokrácia történelmi szerepéről. A vádat Nicolau György ügyész képviseli. A nagyszabású ügy tárgyalására Cismarescu Marin szeszinspektort, Batea Viktort, Stoica Romulust, Lotari Mihályt, Salamon pénzügyi tisztviselőt, Dán Arthurt az Ipari és Mezőgazdasági Kamara igazgatóját, Friedmann Bélát a Friedmann Manó és Társa Rt. igazgatóját, Kun Richard igazgatót, Grüner Miksa főkönyvelőt és Danzinger Hermann érmihályfalvi szeszgyárost idézték be vádlottaként.

Végül kárhóztatta Bethlen, hogy újabban az olcsó önzetlenség és élvezethajhászás kerítette hatalmába a magyar arisztokráciát, a melyet óva intett az elkégytelenedéstől.

Vajjon, hogyan fogják ezt értelmezni Tassziló és Arisztid?

Megkezdődött a temesvári feketeszesz-bűnügy tárgyalása

Temesvár, február 1.

A temesvári törvényszék, Varduca Demeter törvényszéki bíró elnökletével ma kezdette meg a háboru utáni idők egyik legnagyobb panamájának, a feketeszesz-üzelmeknek a tárgyalását. A vádat Nicolau György ügyész képviseli. A nagyszabású ügy tárgyalására Cismarescu Marin szeszinspektort, Batea Viktort, Stoica Romulust, Lotari Mihályt, Salamon pénzügyi tisztviselőt, Dán Arthurt az Ipari és Mezőgazdasági Kamara igazgatóját, Friedmann Bélát a Friedmann Manó és Társa Rt. igazgatóját, Kun Richard igazgatót, Grüner Miksa főkönyvelőt és Danzinger Hermann érmihályfalvi szeszgyárost idézték be vádlottaként.

Az ügy mai tárgyalásán az ügyész ismertette a vádat, majd Cismarescu kihallgatása következett, aki hangsúlyozta, hogy nem érzi magát bűnösnek s az ellenőrzést mindig jóhiszeműen végezte. A tárgyalások előreláthatólag 20 napot vesznek igénybe.

A temesvári törvényszék ítélete szerint:

Nyelvhajszával nem lehet a vasutat kenyerétől megfosztani

Disszavenni, vagy nyugdíjat adni!
— mondja a szenzációs ítélet

Temesvár, február 1.

Jelentettük, hogy a CFR több olyan temesvári magyar vasutat bocsátott el, akik nem bírták kellően az állam nyelvével. A kétségbeesett emberek, akiket a vasut igazgatósága nyugdíj nélkül menesztett, pert indítottak a CFR ellen, mert állásuk elvesztése következtében a legnagyobb nyomorba jutottak.

Az ügyel most foglalkozott a temesvári törvényszék s elvi jelentőségű döntést hozott. Az ítélet, amely leszögezi, hogy az állam nyelvének fogyatékos tudása elbocsátási indokként nem szerepelhet,

vagy az elbocsátott vasutasok visszafogadására, vagy nyugdíjra kötelezi a vasutat.

BÉLYEGPUCERÁJ MŰKÖDÖTT BRAILÁBAN

Gépüzemmel tisztították ki a használt bélyegeket és újra torgalomba hozták

Bukarest, február 1.

A bukaresti rendőrség megkeresésére a brailai rendőrség letartóztatta Ot Marcu és Ot Salamon testvéreket, akikről kiderült, hogy nagyszabású bélyeghamisítási gyárat rendeztek be.

Néhány nappal ezelőtt Bukarestben sikerült elfognia egy Comse nevű embert, aki hamis okmánybélyegeket árusított. A nyomozás szálai Brailába vezettek, a

hol aztán a rendőrség rajtaütéssel leplezte le a bélyeggyártó műhelyeket és néhány készüléket, amelyek segítségével a használt bélyegekről sikeresen le lehetett eltávolítani a lepecsételést nyomait.

Ot Salamon és Ot Marcu lakásán a rendőrség 100.000 lej értékű rekonstruált bélyegyet foglalt le.

Az amerikai bankárok rájöttek, hogy: LEÉPITIK HOLLYWOODOT

A rossz film rossz üzlet

A GICCS ALKONYA

Newyork, február 1.

Hollywoodot, a filmsztárnak készülő lányok álmát, nagy veszedelem fenyegeti. Arról van szó, hogy a filmnek ezt a paradicsomát, hogy divatos szóval éljünk, egyszerűen — „leépitik.” A halálos ítéletet az amerikai bankárok mondták ki rá, még pedig évekkal ezelőtt, de most a jelek szerint az ítélet végrehajtására sor kerül. Az amerikai bankárok véleménye szerint ugyanis Hollywoodban olyan gazdálkodás folyik, amely egyre kevésbé teszi rentábilissá a filmgyártást, a bankárok egyre kevesebb pénzt látnak viszont a Hollywoodba befektetett tőkékből. Ugy vélik, ha a filmgyártás Newyork közelébe helyeződne, ott mégis csak jobban tudják szemmel tartani a munkát, a gyártási szellemet, s így üzletileg többet jövedelmezne a filmipar Hollywood tulmészire esik a kulturális életből s a valóságban a való életlőt elszakadva, önálló, külön életet él.

Ennek a különálló életnek tulajdonítják a bankárok azt, hogy a Hollywoodban elkészített filmeknek alig van kapcsolatuk a világ

szellemével. De a bankárok szerint van egyéb hiba is Hollywoodban; nevezetesen az, hogy ebben a filmvárosban a lehető legridegebb és legterméketlenebb klikkszellem urakodik, amely természetesen csak a klikkhez tartozókat engedi dolgozni és keresni, nem tekintve azt, hogy ki alkalmas, tehetsége szerint valamely fontos pozícióra.

Az érdekelt bankárok Hollywood ellen emelt vádjait statisztikai adatokra alapozzák.

A statisztika pedig kimutatja, hogy az amerikai filmszínházakat az elmúlt esztendőben hetenkint 25 millióval kevesebb közönség kereste fel, mint azelőtt.

Az ijesztő statisztika hatása alatt inkább feláldozzák azt az óriási összeget, amelyet Hollywoodba ölték s az egész Hollywoodot lassan-lassan áttelepítik Newyork közelébe, hogy a filmgyártáshoz pénzt szolgáltató tőkének ne kelljen távolból küldött és ellenőrizhetetlen jelentéssel megelégednie, hanem közvetlen közletről láthassák: mire fordítják a pénzt a stúdiókban.

Három halottért — 20 ezer lej pénzbüntetés

A brassói Concordia filmvállalat igazgatója egyelőre olcsón megszuza az emlékezetes robbanást

Brassó, február 1.

A brassói törvényszék I. szekciójának pénteken tartotta meg a főtárgyalást a Jorga Miklós-soron levő Concordia filmkölcsonzó vállalatnál az elmúlt év február 23-án délelőtt 10 órakor történt borzalmas filmrobbanás miatt indított bűnügyi főtárgyalását. A bíróság pénteken csak Farkas Istvánt, a filmkölcsonzó vállalat igazgatóját, továbbá a tanukat és a szakértőket hallgatta ki, de az idő előrehaladtával való tekintettel az ítélet kihirdetését hétfő délelőtre halasztotta.

A törvényszék ítéletét óriási érdeklődés előzte meg. Ami érthető is, hiszen a robbanás óta eltelt egy esztendő még nem mosta ki az emberek emlékezetéből ennek a megrendítő szerencsétlenségnek vérfagyasztó borzalmait. Egy évvel ezelőtt, 1931 február 23-án reggel 8 óra után a Concordia filmkölcsonzó ragasztóműhelyében Oláh Erzsébet, Köpf Margit és Gergely Vilma munkásleányok, továbbá Schwartz Rózi kifizetőleányka munkába állottak. Munkájukat a Jorga Miklós-sori villaépület földszinti folyosójának végén, egy kamraszerű szűk szobácská-

ban végezték. A szoba sarkában kis, dobkályha állott, amelybe a munkásleányok befűtötték s a tüzet akkor is égették, a mikor már javában folyt a munka. — Schwartz Rózsi 10 óra előtt néhány perccel az irodából elküldötték valami megbízással s az ő távollétében játszódtak le a megrendítő szerencsétlenség. Schwartz Rózi éppen visszaérkezett a városból, a

mikor a folyosón azt vette észre, hogy a ragasztóműhelyből sűrű füst gomolyog kifelé és

hatalmas robbanás rázza meg az egész épületet.

A következő percek pánikszerű izgalmaiban a filmragasztó műhelyben lejátszódtott a borzalmas tragédia:

A felrobbant filmtékercs tüze meggyújtotta a műhelyben felhalmozott többi filmet is és

a villámgyorsan elharapózó tüztengerben a három munkásleány felismerhetetlen szentömegeg égett.

Borzalmasan megcsontított holttestüket a tűz lokalizálása után egy-egy abroszba kötözve állították be Farkas István igazgató magánlakásának szalonjába.

Néhány nappal később több ezer főnyi tömeg jelenlétében temették el a katasztrófa áldozatait. Egyidejűleg pedig megindult a vizsgálat is Farkas István igazgató ellen.

Egy év telt el tehát, amíg a vizsgálat formáságai annyira elkészültek, hogy a borzalmas katasztrófa ügyében a törvényszék is megtarthatta a főtárgyalást, amelyen a tanuk vallomásaiból újra felelevenedett az iszonyu szerencsétlenség minden apró kis mozzanata.

Ma délelőtt hirdette ki a brassói törvényszék első szekciójának az ítéletet, amely iránt a tárgyalóteremben is óriási érdeklődés nyilvánult meg. A bíróság ítélete a következőképpen hangzik:

A bíróság Farkas Istvánt, a Concordia filmvállalat igazgatóját bűnösnek találta gondatlan emberölés vétségében és a Büntetőtörvénykönyv 290-ik paragrafusának rendelkezései alapján, figyelembe véve az enyhítő körülményeket, 20.000 lej pénzbüntetésre, be nem hajthatóság esetén pedig 6 hónapi fogsázbüntetésre ítélte.

Az ítélet indokolása kimondja, hogy Farkas igazgatónak kötelessége lett volna az óvintézkedéseket úgy megtenni, hogy a rendkívül veszélyes filmanyagok kezelésénél szerencsétlenség keletkezésének még a lehetősége is kizárassék.

A bíróság az ítélet meghozatalánál elsősorban Stighe alezredeknek, a brassói hadtest robbanási szakértőjének véleményére támaszkodott.

A vizsgálat egyben azt is megállapította, hogy a ragasztóműhely alkalmazottai nem cigarettáztak.

Az ítélet a továbbiakban az áldozatok hozzátartozóinak kártérítési követelésével foglalkozik. A bíróság arra kötelezte a Concordia filmkölcsonzó igazgatóját, hogy Gergely Vilma 6 éves kisleányának 16 éves koráig havonta 500 lejt fizessen, míg Oláh Erzsébet és Köpf Margit hozzátartozóit polgári bíróság elé utasította.

Az ítélet kihirdetése után a főügyész súlyosbításért felebbezett, de felebbezést jelentett be Farkas István jogi képviselője és a kiskoru Gergely Mária ügyvédje is.

A Concordia filmkölcsonzó vállalat ragasztóműhelyében történt robbanás ügye tehát a törvényszéki ítélettel még nem záródott le. Az ítélet egyébként, amelynek egy a jogászok, mint a közvélemény sokkal súlyosabbra számított, városszerte óriási feltűnést keltett.

— 101 TISZTVISELŐT BOCSÁTOFT EL A RESICZA. Temesvárról jelentik: Megirtuk már annak idején, hogy a Resicza-művek igazgatósága nagyobb szabású tisztviselő és munkáselbocsátást tervez. A leépítés február elsején következett be, amikor is 101 hivatalnokot és altisztet bocsátottak el. A leépített tisztviselők nagyobb részét kisebbségiek.

★

— MEGSZUNTEK A WEEKEND-JEGYEK. A CFR vezérigazgatósága január 31-ével megszüntette az ugynevezett weekend-jegyek rendszerét, amely a fővárosból Brassóba, vagy a brassói vonal körül levő üdülőhelyekre utazó közönségnek adott a mai nehéz viszonyok között igen jelentékeny utazási kedvezményt. A weekend-jegy lényege az volt, hogy a bukaresti pályaudvaron szombaton, vagy vasárnap Brassóig váltott jeggyel ingyen utazhattak vissza a fővárosba, hétfő estig. Az 50 százalékosnak megfelelő menetdíj-kedvezmény beszüntetése Bukarest és Brassó között bizonyára élenken éreztetni fogja a hatását a CFR személyforgalmában.

Telefon 145 **Redoute Mozgó** BRASSÓ
Ma hétfőn utoljára
BERLIN — ALEXANDERPLATZ
maradandó emlékü „nagy berlini szinfonia” Henrich George-val
Rendes helyárok! Holnap: kedden világvárosi attrakció és premier **Rendes helyárok!**
Győzelem után
című hatalmas katonai filmsláger Lissi Ama és Marion Shilling főszereplőkkel, melynek keretében lelép a világhírű „Kék Egér” orosz ballet kar és táncsoport, amely győngyű táncával minden város közönségét megrázdította Eseményszám **Ukrainov Sassa**, akrobatikus táncos, kit a közönség több orosz filmben is látott.
„Kék Egér” táncsoportot külön zenekar kíséri.

Jorga miniszterelnök nyilatkozata az orosz—lengyel megnemtámadási szerződésről Romániát nem érte sérelem

Bukarest, február 1.

Jorga miniszterelnök, aki Ghica távollétében a külügyminisztériumot is vezeti, hétfőn délelőtt hivatalos nyilatkozatot adott ki az orosz—lengyel szerződés parafálásával kapcsolatban megjelent hírlapkommentárok cáfolatául.

A nyilatkozat szerint

teljességgel alaptalanok azok a hírek, mintha az orosz—lengyel szerződés parafálása Románia mellőzését jelentené.

Románia a továbbiakra vonatkozólag is teljes szolidaritást vállal szövetségesével, Franciaországgal és Lengyelországgal, akiknek eddigi magatartása Románia hátlját érdemli ki.

A hadikárosultak, a háztulajdonosok, a magántisztviselők és a bérlők

tartottak
vasárnap
gyűlést
Bukarestben

Bukarest, február 1.

Január 31-én, vasárnap számos gyűlést tartott Bukarestben. E gyűlések közül a legnagyobb szabású és legviharosabb a hadikárosultak egyesületéé volt. A gyűlés felszólalói ekkeseredetten hangoztatták, hogy

a békekötés utáni tizenharmadik esztendőben Románia még mindig nem rendezte ezt a kötelezettségét, noha nincsen Európában egyetlen állam se, ahol a hadikárosultakat ki nem elégtették volna.

A gyűlésen bemutatott statisztikák szerint

összesen egymillió hadikárosultat tartanak számon.

Ebből a Regátra 880.000, Bukovinára 120.000, Besszarabiára 70.000 Erdélyre pedig 30.000 hadikárosult esik. A trianoni békeszerződés 231 és 232-ik pontjai értelmében Románia 1931 július elsejéig 6 milliárdot inkasszált jóvátétel címen.

Ezt a 6 milliárdot teljes egészében a hadikárosultaknak kellett volna kifizetni, azonban mindössze 502 milliót fizettek ki s ezt sem tervszerűen, hanem kijáráások és protekció útján.

A hadikárosultak kongresszusa követeli, hogy a kormány ennek a súlyos kérdésnek megoldását ne halogassa, hanem a most létesítendő amortizációs pénztár útján pontosan kidolgozott terv szerint eszközölje a hadikárosok kifizetését.

Az adósságokkal terhelt háztulajdonosok szövetsége is ugyancsak népes gyűlést tartott, amelyen a felszólalók azt követelték, hogy

a konverzió során a kormány gondoljon a háztulajdonosokra is és konvertálja a házakra bekebelezett adósságokat is.

A magántisztviselők szövetsége az adóssérelmek orvoslását sürgette, a bérlők szövetsége viszont követelte a 30 százalékos lakbércsökkentés törvényes elrendelését.

Pillanatsfelvétel a belpolitikai helyzetről

MANIU, AVERESCU, GOGA

a politikai érdeklődés központjában

Bukarest, február 1.

Az akut kormányválságról szóló hírek elülése után a politikai körök figyelmébe újra a nemzeti parasztpárt felé fordult.

Különösen a nemzeti parasztpárthoz közelálló sajtóban egyre erősebben tartja magát az a hír, hogy

Maniu rövidesen visszatér nemcsak pártja élére, hanem a parlamentbe is.

Ez a híresztelés alátámasztása akar lenni annak a hiedelemnek, hogy az uralkodó a jelenlegi kormány eltávolítása után a nemzeti parasztpártot hívja uralomra.

A híreket kolportáló lapok szerint Maniunak visszatérését semmi sem akadályozza. Annak idején ugyanis, amikor Maniu elnökségéről és mandátumáról is lemondott, erről a lépésről levelet írt Michalachenak, akit arra is megkért,

hogy lemondását terjessze a parlament elé.

Mihalache az elnökségről való lemondást be is jelentette a parlamentben, ugyanakkor azonban szándékosan megfélemedezett arról, hogy a mandátumról való lemondásáról is jelentést tegyen.

Mihalache ezt abban a meggyőződésben tette, hogy arra a mandátumra nem annyira a nemzeti parasztpártnak, mint éppen magának Maniunak lehet még szüksége. Maniu ezt tudomásul vette, s a lemondást nem sürgette tovább. Jelenleg tehát az a helyzet, hogy Maniu még mindig birtokában van a gyulafelhárvári mandátumnak.

Más, a nemzeti parasztpárthoz közelálló források cáfolják azt a hírt, mintha Maniu a közel jövőben el akarná foglalni az elnöki széket és értékesíteni akarná mandátumát.

A marsall — késik

Maniu mellett, sőt talán még Maniu előtt a leginkább Averescu marsall személye érdekli Bukarest politikai köréit. Lapjelentések szerint Averescu vasárnap Turnu-Severinben kellett volna népgyűlést tartania. Nemcsak a politikai körök, hanem még az előkelő bukaresti társadalmi osztályok is rendkívül izgatottan fordulnak Turnu-Severin felé: vajjon mit mond a vakmerő és elszánt marsall. Turnu-Severinből azonban semmiféle hír sem érkezett, sőt nem érkezett meg Bukarestbe maga a marsall sem, holott pártja vezéréberek izgatottan várták. Goga királyi audienciája ugyanis ma délután történik meg s így feltétlenül szükséges lett volna, hogy a kihallgatás előtt az alvezér tanácskozzék pártfőnökével. Averescu azonban elmaradt s így Goga csak a saját intencióival mehet az uralkodó elé. Nem lehetetlen, hogy ez nem is véletlenül történt. A néppárt erdélyi szervezetei ugyanis annyira idegesen figyelik a marsall kétesértékű politi-

kai tevékenységét, hogy elszakadásuk már csak napok kérdése. Goga ezeknek az erdélyi szervezeteknek áll az élén.

„ARGETOIANU BECSAPTA DUCÁT“

A régi liberálisok köreiben is izgalom van. A párt egyik csoportja igen erőteljesen sürgeti a kormánnyal való merev szembehelyezkedést, annál is inkább, mert Argetoianu véleményük szerint a konverzió kérdésében csúnyán becsapta Ducát.

A pénzügyminiszter ugyanis rengeteg koncessziót tett a liberális pártnak, amikor arról volt szó, hogy leszerelje a konverzió ellen irányuló propagandát. Most aztán kiderült, hogy

Argetoianu a liberálisoknak tett ígéreteit nem tartotta be s ezek teljes kikapcsolásával tárgyalt külföldön.

Vasárnap délelőtt az elégedetlen liberálisok értekezletet hívtak össze Dinu

Braianu lakásán, aki úgy ítászik az elégedetlenkedők élén áll. Hétfőn délelőtt aztán Duca bejelentette, hogy a parlament megnyitáskor találkozni kíván Argetoianuval s megkísérli a nézeteltérések tisztázását. Ha ez nem sikerül, úgy a liberális párt végérvényesen a kormány ellen foglal állást.

Nyugdíjas küldöttség Argetoianu előtt

Délegyes választ csak szerdán ad a pénzügyminiszter az előadott sérelmekre

Bukarest, február 1.

Hétfőn délelőtt nyugdíjasküldöttség jelent meg a pénzügyminisztériumban Argetoianu előtt. A pénzügyminiszter kijelentette a küldöttségnek, hogy

teljes mértékben ismeri már a nyugdíjasok kívánásait és már össze is hívta a nyugdíjpénztár igazgatóját, hogy a lehetőségek szerinti tennivalókat meg tárgyalják.

Végleges választ a kérdésben szerdán adhat, amikor újra fogadni fogja a küldöttséget.

Itt említjük meg, hogy a Lupta értesítése szerint

a január hóban elmaradt fizetési és nyugdíjhátralékok 200 milliót tesznek ki.

Ezt az összeget a kormány a törlesztési pénztár számlájára utalja át.

ELKÉSZÜLT A SZOVJET MÁSODIK ÖTÉVES TERVE

Nagyipar az ázsiai területekben — Oroszország több energiát akar teremteni, mint Amerika — Új akció Európa ellen

Berlin, február 1.

Most már nyilvánosságra kerültek az új orosz „ötéves terv” összes részletes programjai. Talán sohasem volt az európai kapitalizmus olyan válságos helyzetben, mint ma: és az új orosz ötéves program nyilvánvalóan azon igyekszik, hogy Európát továbbra is nyugtalanítsa. Az új ötéves terv programjai olyan hatalmasak, olyan csillagászati számok szerepelnek benne, hogyha csak részben valósul is meg, akkor is súlyos csapást jelenthet a gazdasági krízissel küzdő Európa számára.

VISSZA ÁZSIÁBA

A kommunista párt központi végrehajtó bizottsága a napokban tartja meg Moszkvában ülését és itt fogja a legapróbb részletkéig megvitatni az egyes programponokat. Egészen fantasztikus tervek szerepelnek a programban. 1933-tól 1937-ig fejlett, virágzó ipari és mezőgazdasági területté akarja átváltoztatni a szovjet Oroszország legvadabb ázsiai és sarkvidéki területeit. Összesen akkora földterületről van szó, amely háromszor nagyobb, mint Európa (Oroszország nélkül). Ennek a vidéknek jórészt áthatolhatatlan őserdők borítják most még. Az erdők, amennyiben feleslegesek, el fognak tűnni — ha a fantasztikus terv megvalósulhatna — hogy átadják a helyüket állami mintagazdaságoknak, gyártelepeknek. Már eddig is sikerült ázsiai Oroszországban több ipari centrumot felépíteni aránylag nagyon rövid idő alatt és most Oroszország tovább folytatja ezt az Ázsia-politikáját, amelynek célja nyilván az, hogy a szovjet legfontosabb gazdasági centrumai Európából Ázsiába tevődjenek át. A szén-, fém- és elektromosforrások körül nagy iparosításokat akar építeni az új ötéves terv. Az ország széntermelését a háromszorosára akarja emelni: 75 millió tonnáról 200 millió tonnára. Oroszország középszei részét vízi energia segítségével elektrifikálni szeretné. A két nagy ázsiai folyó, az Angara és a Jenisej, az ötéves terv végén huszszor annyi elektromos energiát adna, mint most a Dnyeper. Sőt 1940-ben Oroszország már kétszer annyi kilowattot akar termelni, mint ma az amerikai Egyesült Államok.

NEM KELL TOBBÉ IMPORT?

Ennek a programnak a segítségével Oroszország példátlan áru- és élelmiszer-tömegeket tudna termelni. Egyik legfon-

tosabb célja az ötéves tervnek, hogy teljesen feleslegessé tegye a külföldről való árubehozatait. Most fogja magát megbosszulni egyes amerikai és nyugateurópai tőkecsoportok rövidlátó politikája, a mely szükségesnek tartotta a szovjettel való kereskedelmet, ragaszkodott ahhoz, hogy árut szállítson Oroszországba. A pillanatnyi haszonnal szemben, amelyet ezek az orosz üzletek a nyugati tőke számára jelentettek, bekövetkezhettek esetleg majd az, hogy Oroszország külföldi segítséggel megteremtí a maga önálló iparát és ezután nemcsak hogy nem fog többé külföldről iparcikkeket vásárolni, hanem a saját tömegcikkeivel próbálna elársztani Nyugat-Európát. Az élelmiszer-dumping után tehát most már majd orosz iparcikk-dumpingtől lehet tartani, ha valóban megvalósul az új ötéves terv fantasztikus programja.

Az új program egyébként kilátásba helyezi az orosz lakosság életszínvonalának emelését is. A vaj, a hús, a főzelék, a tej, valamint a ruhaneműek fejadagját három év alatt meg akarják ötszörözni. A parasztokat teljesen be akarják sorozni az ipari munkások osztályába, a mezőgazdasági termelést 100 százalékosan mechanizálni akarják, ami azt jelenti, hogy minden egyes kollektív gazdaság egy-egy gabona-, vagy egyéb élelmiszer-gyár lesz. Az eddigieknek kívül újabb 10—12 millió hektár földterületet akarnak megművelni. Termő talajja akarják átváltoztatni az északi tundrákat: rozst akarnak itt elvetni. Az állattalományt meg akarják négyeszeresíteni, a petrolium-termelés pedig az eddigieknek háromszoros lesz, ha a tervek bevalnak.

AZ OROSZ ADÓCSAVAR

Természetesen nagyon kétésges, hogy sikerül-e ezt a gigászi tervet megvalósítani. Súlyos hibája az új pjetiletkának, hogy nem veszi tervbe az orosz szállítási apparátus, a vasúti rendszer megjavítását, pedig erre mindenekelőtt szükség volna, mert az orosz szállítási és közlekedési apparátus teljesen rossz. Ez erősen akadályozni fogja az ötéves terv megvalósítását. A másik komoly megfontolás: meddig fogja bírni az orosz lakosság a rákényszerített áldozatkészséget és önmegtartóztatást. Ezenkívül a szovjet külföldi üzletei nem a legkielégítőbbek. Ha Oroszország külföldről gépeket akar vásárolni, ezekért még mindig annyit kell fizetnie, mint három-négy évvel ezelőtt.

BRASSO „Modern Mozzó“ Telefon 518

Ma hétfőn utoljára e különlegesen érdek fészítő német éneklő beszélőfilm:

Holnapról! Német éneklő, beszélő filmkabaré Roman Novarro, Paul Morgan, Malek és Egon V. Jordan-al

Strauss Oszkár muzsikája.

„A rádió-riporter“

Részben színes, különleges neveltető pazar kabaré attrakció

Holnap, kedden d u. 3—5-ig nagy Matiné „Die weisse Mühle von Pitzpalais“.

Következő világlágerünk:

Redl ezredes hazatérése világszenzáció!

Lil Dagover és Teodor Loos. Világszenzáció!

FEL ÉV MULTAN HAZAKERÜLT EGY CIGÁNYOK ALTAL ELRABOLT GYERMEK. Lugosi tudósítónk jelenti: Még a múlt nyáron történt, hogy egy Cserni Frigyes nevű gyári munkás nyolc éves iskolás fia egy reggel azzal indult el hazulról, hogy az iskolába megy és azután nem tért vissza. A kétségbeesett szülők mindent elkövettek az eltűnt gyermek felkutatása érdekében, a rendőrség is hosszú időn át nyomozott utána eredménytelenül, míg végre a szülők beletörtődtek abba, hogy a kis fiu a Temes folyóba fullt. Az elveszettnek hitt gyermek most több, mint félév múlva hazakerült és elmondta, hogy csavargó cigányok lopták el és ismeretlen vidékre vitték magukkal, ahol verésekkel koldulásra kényszerítették. Az elkínzott kis fiu az első kínálkozó alkalmat felhasználva, megszökött a cigányoktól és a rendőrségre menekült, amely most hazajuttatta a sok viszontagságon átment gyermeket szüleihez.

Agyanrugta hüllen feleségét. Egerből jelentik: Mihala József negyvenéves gazda már régóta feltékenykedett feleségére. Szombaton este ismét jelenetet rendezett és a víta hevében földreterpette az asszonyt, majd, amikor az tovább is visszafeleselt, elkezdte rugni és nem hagyta abba addig, amíg a szerencsétlen asszonyt a szó szoros értelmében agyon nem rugta, úgy, hogy valósággal a csizmája sarka alatt halt meg. A bestiális férjet letartóztatták.

SULYOS MUNKASZERENCSELTENSÉG A RESICAI GYÁRBAN. Resicai tudósítónk jelenti: Eddig még meg nem állapított körülmények között sulyos munkás-szerencsétlenség történt tegnap a resicai gyár egyik osztályában, ahol az óriási sulyu gőzkalapács véletlenül lezuhant és a közelben foglalkozó Blocher Jakab kalapácskezelő gyári kovács mindkét lábát összeroncította. A szerencsétlenül járt embert borzalmas sérüléseivel kórházba szállították, ahol összeroncált lábait minden valószínűség szerint amputálni fogják, hogy az életnek megmenthessék.

Kilépett kedvenc klubjaiból egy magyar gróf, mert nem bírja fizetni a tagdíjakat. Budapestről jelentik: Gróf Csekonics Gyula, ismert magyar arisztokrata, számos klubnak és egyesületnek a tagja, levelet írt mindezeknek a kluboknak és egyesületeknek és, mellékelve a legutolsó havi tagdíjat, bejelentette, hogy kilép a tagok sorából, mert anyagiilag annyira tönkrement, hogy nem bírja fizetni a díjakat.

LELŐTEK EGY HITLERISTÁT. Dortmundból jelentik: Szombaton este ismeretlen tettesek lesből megtámadták a gyűlésükről hazatérő nemzeti-szocialisták egyik csoportját, akik közül Jaeger Vilmos és Geise József fiatal munkásokat megölték, egyet közülük pedig súlyosan megsebesítettek. A tettesek a sötétben elmenekültek. A hatóságok ezer márfuta jutalmat tűztek ki kézrekerítésükre.

Üngyilkos nevelő. Tudósítónk jelenti: Péter Cili 17 éves dicsőszentmártoni nevelő, ki Egl. Károly nitrogéngyári mérnök szolgálatában állott, lügköldatot ivott. A szerencsétlen leány belső részeit az erős oldat szétroncsolta, eszméletlen állapotban kórházba szállították. Tettének oka ismeretlen.

VILAGREKORD

Ez az ur, Gaar Wood, amerikai sportifériu, aki vízimotorosával egy óra alatt 178 kilométert szaladt. Eddig a világrekordot Kaye Don angol tartotta, 176 kilométerrel.

ELÜTÖTT A VONAT EGY TEHERAUTÓT: — KÉT HALOTT. Budapestről jelentik: Vecsés község közelében megrendítő szerencsétlenség történt. A vasúti átjárónál egy teherautó abban a pillanatban ért fel a sínekre, amikor egy tehervonat haladt arra. Az autót sofförjének már nem volt ideje a pályán áthajtani, a mozdony teljes erővel belerohant és valósággal kettészelte. Az autót sofförje, valamint annak kísérője szörnyen haltak, két másik ember pedig, akiket a teherautó utasokként szállított, súlyosan megsebesültek. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kit terhel a katasztrófaért a felelősség.

Falbotyó betörők jártak egy budapesti selyemüzletben. Budapestről jelentik: A Petőfi Sándor-utcai Halász-féle selyemüzletben az elmúlt éjszaka folyamán falbotyó betörők jártak. A betörők megolvastották a Wertheim-szekrényt és elvittek onnan hatezer pengő készpénzt, ezenkívül az üzletből nyolcezer pengő értékű árut. A nyomozás megindult.

TORDAI HIREK. Tudósítónk jelenti: Néhány nappal ezelőtt megalakult Tordán a tordai és tordamegyei magánújságírók könyvelői kamarája, amelynek tagjai sorába

már belépett a tordai bankok és iparvállalatok könyvelői képesítéssel bíró igazgatóinak és tisztviselőinek javarésze. A megalakulásra vonatkozó mozgalmat a Banca Națională tordai fiókjának igazgatója: Jon Bănciu indította meg, akit az alakuló közgyűlés a kamara elnökéül választott meg. — Holt Mihály gimnáziumi tanuló, töltött revolverrel játszott. A fegyver elsült és a diák bal kezefejét a golyó keresztülfurta, akit súlyos sebével a kórházba szállították. — A betörések még mindig nem szüntek meg Tordán. Így az elmúlt héten is egész csomó betörést követtek el ismeretlen tettesek. A betörők élelmiszereket, italokat loptak. A rendőrség megindította a nyomozást. — A tordai törvényszék nemrégiben felmentő ítéletet hozott Mrisán Vazul falusi gazda ellen, aki azzal volt vádolva, hogy apját, Mrisán Andrást botalt agyonverte és az Aranyos folyóba dobta, mert a vádat nem látta beigazolválni. A bűnügy ügyészi felelősség folytán a kolozsvári táblához került, amely megváltoztatta a törvényszék ítéletét. A holttest exhumálásánál ugyanis három halált okozó botlítás nyomait találták. Ennek alapján a tábla a vádlottat büntönszék mondatára és 3 évi fegyházbüntetésre ítélte.

AMERIKA A RÉSZEGEK ÉS KOLDUSOK HAZAJA. Londonból jelentik: Lee-Smith volt szocialista közoktatási miniszter előadást tartott amerikai benyomásairól. Elmondta, hogy sehol sem volt olyan nehéz antialkoholista szokásaihoz ragaszkodni, mint az Egyesült Államokban, mert lépten-nyomon ivásra unszolták. Társaságban mindig ő volt az egyetlen absztinens. A munkanélküliek nyomora sokkal feltűnőbb Amerikában, mint Angliában. Az első és az utolsó ember, akivel Newyorkban találkozott, pénzért kért tőle és három hét alatt több koldussal találkozott Amerikában, mint Angliában három év alatt. A Wall-Streetnek, a világ leggazdagabb utcájának tözsomzédságában a munkanélküliek üres tálakban barlangokat vájtak maguknak és kátránypapírral fedték be, ami a háború emlékeztető tömegnyomor képet nyújtja.

Státáriális bíróság elé akarnak állítani egy fiatalkoru molnárinást, aki Szentestnél vasuti merényletet akart elkövetni. Szentestől írják: Az itteni pályaudvartól nem messze, a vasúti síneken, tegnap reggel egy vasalkatrészt találtak, a melyről kiderült, hogy egy fiatalkoru molnárinás helyezte oda. A molnárinást sikerült előállítani és ekkor azt vallotta, hogy haragudott a csendőrökre és azért tette a vasdarabot a sínekre, mert meg akarta őket bosszantani. A „Reggel” értesülése szerint a szentesi ügyészség azt a feltűnést keltő indítványt tette, hogy a fiatalkoru molnárinást állítsák státáriális bíróság elé, ezt a hírt azonban mindaddig nem erősítették meg.

Megfagyott a gáz mellett. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Megdöbbentő szerencsétlenség történt vasárnapra virradóra Dicsőszentmártonban. Egy ember a város főutcáján fagyott meg valóságosan az éjjeli járókelők szemeláttára. A Földgáz Rt. most cseréli ki a város főutcáján végighúzó fővezetéket, melynek munkálatainál Koródi János napszámos, mint éjjeli őr volt alkalmazásban. A napi munka befejezte után, a felásott utást mellett nyitott tüzeket gyújtanak a Földgáz emberei, hogy az éjjel közlekedők lássák az árkokat és ne történjen szerencsétlenség. Egy ilyen nyitott tűz mellett ült Koródi János is éjjelig, de a nagy hidegtől elálmosodva egy kissé ledőlt. Az átfázott embernek nagyon jól eshetett a szembejövő meleg, mert hamarosan elaludt. Alvás közben a hideg göröngyökön lassan felhült, úgy, hogy reggel hét órakor, amikor a munkát megkezdik a társai őt is fel akarták váltani, már teljesen megdermedt. Azonnal kórházba szállították, hol a leg gondosabb ápolásban részesítették, de segíteni már nem lehetett rajta.

Az ideális hashajtó a Dr. Bayer-féle

PURGEN

Veszedeles tüz egy bászági furnir-gyárban. Bászági tudósítónk jelenti: Veszedeles tüz pusztított a dettai Ptoházska-féle furnir-gyárban, melynek egyik osztályán, még fel nem derített körülmények között támadt. A gyári és községi tűzoltóság a munkássággal együtt kölcsönös erővel látott neki, hogy a százötven családnak kenyeret adó gyárat a pusztító elem hatalmából kiszabadítsa s több órai megfeszített munkával sikerült is a tüzet a gyárpület egyik szakaszára korlátozni. A tűzokozta kár azonban így is megközelíti a kétszáz ezer lejt.

Összeszúrta az anyja védelmére siető rendőrt. Karánsebesi tudósítónk jelenti: Csunya jelenetet rögtönzött a város egyik forgalmas utcáján Liegl Ilés karánsebesi napszámos, aki öreg édes anyját az utcán megtámadta és üldölni kezdte. A védtelen és szorongatott helyzetben levő öregasszonyon segítségére sietett egy a közelben posztoló rendőr, aki le akarta csillapítani a dühöngő Liegl, mire ez kést rántott és a rendőrrévetette magát, akit alaposan összeszúrta. A megtámadott rendőrt a gyorsan elősiető másik rendőrnek sikerült csak Liegl dühétől megszabadítani, akit aztán lefegyvereztek és bekísérték a rendőrségre.

VECSEY ZOLTÁN:

112

A SIRÓ VÁROS

Pistának akaratlanul is elfintorodott a szája...

A leány észrevette.

— Persze, persze, a kényelem... vagy a büntanya. Hát bizony nem olyan szoba ez, mint a budoárom volt...

Odaugrott az ágyhoz.

— Várjon, áthuzom a párnát, a paplant és tiszta ágylepedőt teszok.

És már szaporán hozzá is látott.

Ha most megsérti, ha most elriasztja magától, akkor hiábavaló volt mindaz, a mit elmondott, mert a leány kiérzi, hogy nem tartja egész embernek. Hagyta tehát, hogy Agatha megvesse az ágyát. A leány aztán elfordult.

— Vetkeződjék gyorsan és bujjon be. Pista már az ágyban feküdt. A leány az ájtó elé húzta a matracokat, leoltotta a lámpást és vetkeződni kezdett.

Pista sokáig nem tudott elaludni. Jó ideig elhallgatta Agatha egyenletes, nyugodt lélekezését.

Reggel ugyancsak élénk volt az Erzsébet-ter. Tele vásárlókkal. A kis boltputikok kirakatában óriási papundeklitáblák. Azt hirdették, hogy rendkívül olcsó árak, végkiárúsítás. Az áruk, amelyeket fukar kezekkel bocsátott piacra az elmúlt két héten a spekuláció, egyszerre csak kikerültek a polcokra, fogasokra, mindent lehetett kapni, amire az embernek szüksége volt és tényleg, olcsón, jutányosan.

Hopp, a kereskedelem, a politikai életnek ez az érzékeny szeizmográfja, a legkisebb változásra is érzékenyen reagál. Külön értesülései, hírnökei és kemei vannak, nincs szüksége ahhoz, hogy Chabaurd vezérkari főnököt keresse fel hivatalos jelentésekért.

Grünwald bácsi, a ruhakereskedő, aki heti tiz koronás részletfizetés ellenében készséggel kiruházta a munkást és a hi-

vatalnokot, ott áll üzlete ajtajában és hangos szóval tessékeli be a járókelőket.

— Tessék befáradni urak, tegnap érkezett meg Londonból az első szállítmányom. Garantiert made in England. Nagyon olcsó, uraim, nem drágább a bel-földi árunál. De mennyivel jobb. Ezt gyűrheted, nyomhatod, tépheted, nincs semmi baja... Tessék, tessék fiatal ur... Jónapot, szerkesztő ur! Parancsoljon befáradni, csodás választék!

Pista szóbaállt az öreggel.

— Grünwald bácsi, hogy van az, hogy a múlt héten kerestem magánál esőköpenyt és szinte kinevetett, most meg három is lóg a kirakatában.

— Kérem, csak most érkezett, most kaptam az árut.

Pista halkabbran fogta a szót.

— Ugyan, nekem ne lóditson, Grünwald bácsi, öt napja megszűnt a teherforgalom...

— Jaj, csak ezek az ujságírók...

— Na, mi az igazság, öreg...

— Hát kérem, szerkesztő urnak megmondom, de becsületszóra...

— Hallgatók, mint a sir.

— Két-három napon belül itt vannak a bolsik. Lesz itt foglalás, kiárúsítás. És ragyogó fehérpénz. Tudja, mi az? Dreck!

Semmi értéke a nemzetközi piacon. Jó áru papírpénzért. A szovjet kiállít minden rongyosnak egy utalvánvt, annak a dreckért ruhát kell adnom. Hát inkább egy kis veszteséggel most adunk túl rajta. Jó képhasu bankóért. Ezt mindig jegyezni fogják Zürichben. Kérem, a moszkvai jegyzés, az nem gílt.

— Most már tőkéletesen értem. Hát én is üzleti ügyben kereskedem, de másfajtaiban. Grünwald bácsi. És tanácsért fordulok magához.

— Parancsoljon, drága jó szerkesztő ur. Ezer örömmel.

— Egy kis pénzre volna szükségem.

Van néhány amerikai dollárom. Be akarom váltani.

Grünwald bácsinak majd lecsett az álla a csodálkozásból.

— Nézze, szerkesztő ur, én jó embere vagyok magának, jó kuncsaftom és így őszinte leszek. Ez tisztára örültség lenne. Az egyetlen jó pénz a dollár. Csak Amerika nyert a háboruban, a többi mind elrongyosodott. Most aki dollárt tud szerezni, nagy művész. Dollárt eladni esztelenség. En most nagyon jó üzletet csinálhatnék magával. Kilencvenhárommal jegyzik a dollárt, én meg adok érte százat. De azt mondom, ne tegye.

— Pénzre van szükségem.

Igen, reggel óta ezt gondolja. Még csak a hónap eleje és már minden pénze elfogyott. Hiába, az az ótszáz korona, nem lehet csak olyan egyszerű gesztussal kölcsön dobni, a soha viszont nem látásra, hogy aztán hónapokig nyögjön az ember. És most Ágin feltétlenül segíteni kell. Legalább ötszáz koronát kell a lánynak adni. Honnan vegye? Előleget nem kapott a kiadóba, ott is nagyon rezerváltak most pénzügyekben. Tartogatják a jó kékpénzt. Még fehérben fizetné vissza a szerkesztő ur. Így jutott eszébe Kolumbán hatszáz dollárja. Ha tizet elvesz belőle... Sikkasztás, az igaz, de bármikor pótolni tudja... Igaz, hatszáz dollár van nála... Egész vagyon. Hogyan szerezte ezt az óriási pénzt Kolumbán? Hogy eddig erre nem is gondolt? A cipőtisztításból? Legfeljebb a tizedrészt...

De hát mit törődik vele, mi köze hozzá? A fiu bizalommal hagyta rá és neki meg kell őriznie, amíg visszajön. Mert hogy talán napok múlva itt lesz, abban biztos volt Pista. És abban is biztos volt, hogy nem éri szemrehányás, ha kékpénzben adja oda neki a tiz dollár értékét.

— Pénzre van szüksége? És mennyire, ha szabad érdeklődnöm?

— Ezer koronára...

— Ezer korona? Szép pénz, No, de hogy lássa, mennyire becsülön a szerkesztő urat, én ezt felajánlom kölcsönképpen. De csak egy feltétellel. Ha nem ezret, hanem ezeröttszázat vesz kölcsön. És ezerhatszázat írunk be a könyvbe.

— De nekem csak ezerre van szükségem.

Grünwald bácsi egészen elszomorodott.

— De szerkesztő ur, csak megérti, hogy én is keresni akarok valamit. Egy kis kamatot, meg egy kis üzleti hasznot. Ezer korona készpénzt, megveszi ezt az esőköpenyt, amelyik itt függ a kirakatban. Prima Ware, testvérek között is megért, hatszázat. Az egész üzlet ezerhatszáz koroná adósság... Gemacht?

— Gemacht.

Tiz perc alatt perfektuálták az üzletet.

— Agit otthon találta. Felgyürt ujjakkal harisnyákat mosott a lavórbán.

— Tartozik valamivel a háziasszonyának?

— Csekélység az egész. Mindössze huszonöt koronával.

Pista az asztalra tette az öt százast.

— Fizesse ki. Aztán pakoljon össze nyomban. Még a délelőtt át kell hurcolni kodnia. Lakást bárhol kaphat. Ha valamire szüksége lenne, hetvenegy a telefonszámom...

— Elfogadom a pénzt, Pista és nagy élek, hogy megérdemeljem a jószágát. Ha nem sikerülne, ez a halálatom jelentené.

— Ne beszéljünk sokat, nincs erre szükség.

— Hát vérjón. Valami írást.

— Nem kell írás. Majd visszafizeti, ha megkapjuk azt az embert...

— Bizik benne?

— Meg fogjuk találni...

A városi autó ünnepélyes lassúsággal hajtott végig a Főútcán. A polgármester és a zsupan benne. Demonstráció a közönség felé. Mi még itt vagyunk és látjátok, hogy milyen nyugodtak vagyunk. Itt is fogunk maradni.

De a kis mellékutakon taligákat toszogatnak maguk előtt zsakettes és sárga-cipős férfiak, a taligákon nagy szálfalatnatu kosarak. Hogy is mondja az írást? Mindenemet magammal viszem.

Az állomáson pedig felórák időközökben indítják a vonatokat nyugatnak. Zsufolásig megteltek utasokkal.

Déltájban a tábornok lovagol végig a Főútcán két segédtszjtje kíséretében. Hetykén ficánkol alatta a hóféhér partipa.

AZ ARANY-DZSUNGEL BASÁJA

Serafolianu fődetektív, a nagybányai Pinkerton „nyomozati” munkájának eredménye;

A bányász dinamitot tett a szájába és szétrobbantotta a fejét

Bukarest, február 1.
Az erdélyi miniszteriumban, amely rendeltetését Tataru dr. minapi expozéja szerint főképpen a visszaélések megállításában és a jogtalanságok orvoslásában látja, súlyos panaszt terjesztett elő tegnap egy tekintélyes nagybányai román bányatulajdonos. Előadta Savu Constantin vezértitkárnak, hogy a szatmármegyei „aranyváros” társadalma, különösen azonban a magánbányászok széles rétege, az utóbbi hetekben valóságos terror alatt él annak az önkényeskedésnek a következtében, amelyet az ottani sziguranca egy Serafolianu nevű fődetektívje megbotránkoltatott módon kifejt.

Nyomozás a la Nagybanja
Amióta a város eddigi rendőrfőnökét, Veres Józsefet elhelyezték s utódjául egy a helyi viszonyokkal kevésbé ismerős és egyelőre sok tekintetben tájékozatlan rendőrtisztet neveztek ki, ennek a fődetektívnek sikerült ugyancsak szabadkezelt biztosítani magát.

Kétségtelenül visszaélve új főnöke kényszerű bizalmával, az érdemekre vágyó csendőrség közreműködése mellett olyan basáskodást üz mostanában a szerencsétlen bányavárosban, hogy a lakosságot a teljes kiszolgáltatottság érzése tartja izgalomban.

A szemfüles nagybányai Pinkerton — amint a panasz mondja — egy jó héttel ezelőtt hosszas nyomozás, kerületés és üzengetés után letartóztatott tizenkét nagybányai polgárt, akik valamennyien ismert, jómódu bányabérlők s évtizedek óta magánbányászoknak. Az a gyanu ellenük, hogy az alsófernezei állami kohóüzemben, ahol némas érc-tartalmú iszapjukat hónapról-hónapra beváltották, a személyzet egy részével összejárva rendszeresen megkárosították az államot maguknak iratták fel a kincstári bányákból olvasztásra odaszállított arany homok kisebb-nagyobb részét is.

Hasonló vádak tulajdonképpen időről-időre felmerülnek, amióta csak bányászati folyik Nagybanján és vidékén s a mióta a magánbányák termékeit is az állami kohó olvasztja ki, illetőleg váltja be. Ez az eset azonban körülményeinél fogva kiemelkedik a többiek közül.

Serafolianu ugyanis Popescu csendőrfőhadnagy védnöksége alatt teljes hét napra speciális módszerekkel vallatja ezt a tizenkét polgárt, akik viszont makacsul ártatlanságukat hangoztatják. Az őrizetbe vett bányabérlőkkel még kihallgatásuk megkezdése előtt nyilatkozatot íratott alá, amely szerint vallomásukat minden kénszertől mentesen, erőszak alkalmazása és verés nélkül tették. Amikor azután ezt a nyilatkozatot jóhiszeműen aláírták, vette kezdetét maga a vallatás. Hogy ez viszont milyen körülmények között ment végbe, arról egyelőre csak annyit tudni, hogy

a kihallgatások csakis éjjel történnek, de a letartóztatottak napközben sem alhatnak.

Igy a tizenkét magánbányász egy olyan vád miatt, amelyet semmi bizonyíték nem támaszt alá s csupán feltevéseken alapul, egy teljes hete embertelen tortúrát kénytelen elszenvedni.

Ha a nyomozó közegeknek nem voltak olyan adatai, amelyek alapján az ügyet áttehették volna az ügyészséghez, hanem csak most, éjjeli vallatások során akarnak a gyanúsítottakból beismerni vallo-másokat kipréselni, úgy méltán lehet olyan súlyos és eléggé el nem ítélt önkényeskedésről beszélni, amely megtorlást követel.

Eltűnt egy félmétermáza arany.

A panasz emellett rámutat arra, hogy felbört a nagybányai Pinkerton. Serafolianu fődetektív távolról sem kezeli a megkívánt elfogulatlansággal azokat a bűnyegyeket, amelyeknek a felderítésével és tisztázásával felelősséget kell vállalni.

Ebben az esetben néldául a tizenkét letartóztatott polgár között véletlenül éppen a főgyanusítottak élén szerepel két fiával volt házigazdája is, akinek négyszobás házában hosszú hónapokon keresztül lakott a mindenható detektív, anélkül, hogy egy lejt bért is fizetett volna. Ezt a háziur végre is meguntta s kitette a lakásból, Ilyképpen közel fekvő a feltevés, hogy az aranytolvajok utáni nyomozásban a nagybányai sziguranca fődetektívjétől a bosszúállás szempontjai sem állanak távol.

De ettől teljesen eltekintve is, a város közönsége Serafolianu ügybuzgalmát már régen meglehetősen egyoldalúnak és gyanusnak látja. Ugyanakkor, amikor a város feketeszés- és arany-sibolási dzsungelében olyan szemetszuróan vakmerő vállalkozások történtek, amelyekről a városban már a verebek is csiripeltek, sőt még a budapesti román követ-ség is tudomást szerzett, nem vett észre semmit, sőt állhatatos jóviszonyt tartott és tart fenn a legkétesebb alakokkal s társaságukban tíz, még huszeret lejecket kártyázik el szabad éjszakáin.

Most persze, a nagybányai aranylopás és csempészség már országos botránnyá nőtte ki magát, amikor arról van szó, hogy a nagybányai bányagazgatóság körzetéből közel félmétermáza arany tűnt el az utóbbi időben, a híres Pinkerton egyszerre felbört és vad hajszát indított a magánbányatulajdonosok ellen, akik még akkor sem csenhették volna el a szóbanforgó aranymennységet, ha mind összeszövetkeztek volna.

Hogy egyébként a lázas nyomozás most

a nagybányai bányagazgatóság körzetéből közel félmétermáza arany tűnt el az utóbbi időben,

az aranylopkodás és csempészség nagybányai dzsungeljét valóban legfőbb ideje volna már kiirtani. Ezt a feladatot azonban aligha fogja elvégezni a nagybányai rendőrség, amíg Serafolianu detektívre bizzák, akinek az elfogulatlanságához a városbeliek szerint ugyancsak sok szó fér s akinek fürkésző szeme előtt ez a dzsungel eltéréhelyesedett.

Nagyjában ezeket tartalmazza az a panasz, amelyet a nagybányai bányatulaj-

Nyugtalattamozás a dévai városban:

„Amíg a vagon tűzifa nem lesz a primária udvarán, nem láttamozzuk a nyugtákat!...”

Déva, február 1.

Az elmúlt hó 27-ik napjának délelőttjén százalomraméltó küldöttség jelent meg a dévai városban. Foltos, rongyos összeszakadozott ruha fedte a testüket, lyukas cipő borította a lábukat. A munkáspénztár elaggott nyugdíjasai voltak a furcsa menet tagjai. Azért sereglettek össze a dévai primárián, hogy nyugtáikat láttamoztassák. Ez a láttamozás azért szükséges, hogy életben létüket a hatóság igazolja. Láttamozatlan nyugtát tudniillik a munkáspénztár nem fizet ki. Igazán nem nagy munka alapján véve az ilyen nyugtalattamozás. De néha megdöbbentő dolgok is történhetnek e lélektelen bürokratikus munkával kapcsolatban. Amint történt is a dévai munkáspénztári nyugdíjasok esetében is, néhány nappal ezelőtt. A primária a sablonos láttamozás ellenében csunyán és lelketlenül megszarolta őket.

A nyugtákat összegyűjtötték és bevitték az irodába. A munkáspénztár nyugdíjasai türelmesen várakoztak arra, hogy a drága irást ismét kézhez kapják. Odabenn pedig ezalatt a hivatalnok urak kitervelték valamit, amiből haszna származhatott a primáriának is, no, meg a nyugdíjasok hiábavaló álldogálását is hasznosítani lehetett. A tervelgetés eredményeképpen a következőket közölték a folyosón várakozókkal:

— Most érkezett egy vagon fa a primária részére. Amíg az a fa nem kerül a város-háza udvarára, addig a nyugtákat nem láttamozzák.

A nyugdíjasok, mind szegény, elesett, beteges, öreg ember, rájöttek arra, hogy az a vagon fa magától sehogy sem fog besétálni a város-háza udvarára. Ha pedig nem kerül be a fa magától, akkor nekik kell behordaniok, mert különben nem kapják meg a láttamozott nyugtákat. Nekiláttak tehát a fahordásnak.

Reszkető kezekkel, meg-megroggyanó lábakkal, sajtó derékkel, cipelni kezdték a fahasábokat. És cipelték mindaddig, amíg az utolsó fahasáb is be nem került a város-háza udvarára. Még szépen öibe is rakták...

A nyugtákat ezután sorban kiadták mindenkinek. Így győződött meg a dévai primária arról, hogy a munkáspénztár nyugdíjasai, akik kiöregedtek már minden testi megerőltetésből, élnek és jogosan tartanak igényt arra az alamizsnára, amelyet nekik nagy kegyesen megszavaztak egy hosszú élet robotjáért.

MIERT IS FÉLNI A TETTŐL ÉS ENNEB
AZ ARCBŐRRE HARAMLO HATRANYAITÓL?

Reggel és este a még mosdástól nedves arcbrre egy kis SIMON-CRÉMET rakenni, megvéd teljesen szél és vihar ellen.

Használati utasítást pontosan befartani!

CRÉME SIMON
PARIS

hirtelen mekkora hévvel folyik, miután a nagybányai arany régóta zavartalanul vándorolhatott a határokon tulra, ahol 50—60 ezer lejjel is többet adtak kilójáért, mint itt — mutatja az a körülmény, hogy Serafolianu rehabilitáló akciójának már halálos áldozata is van.

Egy magánbányász, akit szintén a letartóztatás veszélye fenyegetett, a vallatási módszerektől való félelmében öngyilkosságot követett el: dinamitot tett a szájába és szétrobbantotta fejét.

Az aranylopkodás és csempészség nagybányai dzsungeljét valóban legfőbb ideje volna már kiirtani. Ezt a feladatot azonban aligha fogja elvégezni a nagybányai rendőrség, amíg Serafolianu detektívre bizzák, akinek az elfogulatlanságához a városbeliek szerint ugyancsak sok szó fér s akinek fürkésző szeme előtt ez a dzsungel eltéréhelyesedett.

Nagyjában ezeket tartalmazza az a panasz, amelyet a nagybányai bányatulaj-

donos a letartóztatott és megkínzott bányabérlők hozzátartozói nevében az erdélyi miniszteriumban emelt, vizsgálatot kérve Serafolianu fődetektív nyomozási rendszere és viselt dolgai ügyében.

Értesülésünk szerint az erdélyi miniszterium máris megtette a lépéseket egy a belügy, mint az igazságügyminiszteriumnál aziránt, hogy közelebből érdeklődjenek a nagybányai aranybotránnyak ez újabb fejezetére vonatkozólag, a melyben nyilván arról van szó, hogy a nagybányai rendőrség basáskodó fődetektívje válogatatlán eszközökkel és mindenáron jelentéktelen bűnbakokat akar találni a félmétermáza állami arany titokzatos szétolvadásáért és nyomtalan elpárolgásáért.

Ezekután kiváncsian várhatjuk, az ügy további fejleményeit, annál is inkább, mert a panasztevő nagybányai bányatulajdonos hangoztatta, hogy állításait a bíróság előtt is hajlandó megismételni. (f. a.)

A versenyeredmények kihirdetése délután a predeáli vasúti vendéglőben Károly király és Mihály vajda jelenlétében történt. Itt őfelsége a jelenlévő közkatónák, versenyzők és közönség előtt óriási óváció közepette beiktatta Mihály vajdát a brassói vadászrezd 2-ik zászlóaljába és megengedte, hogy a színajai ezred Mihály vajda nevét viselje.

Bécsi futballcsapatok veresége

A nagy hidegek ellenére is a nyugati metropolisokban folynak a futballmérkőzések. A nagy csapatok külföldi túrákon vannak és mindenütt folyik már a készülődés a tavaszi bajnokságokra.

Budapest, február 1.

Az Egyiptomba készülő magyar profi kombinált, melyet nyugodtan nevezhetünk magyar profi válogatottnak is, vasárnap délután vendégül látta a híres bécsi WAC-ot, melyet heves küzdelem után

3:0 (0:0) vert meg.
Az Újpest—Ferencváros—Hungária csapatokból összeállított együttes már az első félidőben teljesen leszorította a bécsi csapatot saját térfelére, de a magyar csapatok lövéseit nem kísérte szerencse és így az első félidő góltalan maradt. A második félidőben tovább tartott a magyar fiúk fölénye és Kalmár a 10-ik, Avar a 18-ik és Toldi a 28-ik percben gólokat rúgnak.

Prága, február 1.

A prágai Spárta nemzetközi mérkőzés keretében, kiváló játék után 2:2 (5:2) arányban verte a jóképességű bécsi Admirat.

Belgrád, február 1.

A balkáni turán levő Kispest még lábában érezte a szombatj balsikerű mérkőzését és vasárnap már Jugoszlávia egyik legjobb csapatával, a Jugoszláviával kellett játszania. A Kispest nagyrészt fölényben volt, de csatárai hibáztak és így az egymást követő támadások eredménytelen maradtak. A mérkőzést a belgrádi csapat 5:2 (4:1) arányban megnyerte.

↓ Befejezték a magyar ökölvívóversenyeiket. Ma délelőtt befejezték a magyarországi ökölvívó csapatbajnokságokat, melyen a BTK. megvédte bajnokságát. A 2-ik a fiatal versenyzőkből álló FTC. míg 3-ik a BTC lett. A BTC-ből győzött Lovas, Szabó, Fogas és Csizsár.

Magyarok az asztali tennisz világbajnokok

Prága, február 1.

Tegnap fejezték be az asztali tennisz világbajnoksági küzdelmeket, melyen Barna lett a világbajnok és Sipos Annus a világbajnoknő. A győzelmük előrelátható volt.

SPORT

Megkezdődtek az országos siversenyek

Brassó, február 1.

Óriási érdeklődés mellett kezdődtek meg vasárnap Predeálon az országos siversenyek, melyet Károly király is végignézett. A senior versenyen, melyen 17 kilométert futottak, 49 versenyző indult és brassói versenyzők is szépen szerepeltek.

A versenyen résztvevett néhány külföldi is és ez nemzetközi jellegűt adott a versenynek. Elsőnek a nemzetközi versenyen Záhens (Németország) 1 óra 32 perc 22 mp. futott.

Az országos verseny győztesei a következők: 1. Zojer (HSV, Nagyszében) 1 óra 33 perc 5 mp. 2. Bodeanu (Universitatea Kolozsvár) 1 óra 34 perc 7 mp. 3. Kovács (IAR, Brassó) 1 óra 35 perc 57 mp. 4. Lexen (KSV Brassó), 5. Dressnand (IAR Brassó) 6. Faur (Univ. Kolozsvár.) Itt jegyezzük meg, hogy Faur tavaly bajnok volt.

Délután folytatták az ifjúsági versenyeket 8 kilométer távon, melyet azonban a résztvevők hibás utjelzés miatt megóvtak és így ezen versenyt valószínűleg megismétlik.

Jegyezze föl a „Margit-Pensió” címét, ha Bukarestbe utazik. Olcsó, és kitünő polgári lakást és kosztot kap a főváros központjában Margit-Pensió, Str. Brezoianu No. 8. (Bulev Elisabetin) Ugyanott olcsó és la ebéd és vacsora menük Abonensek is elfogadjatnak.

Közgazdaság

ROVAT-ÉLEN

Összeomló bálványok

Csodák világát éljük. A világválság démonjának már semmi se szent, a bámuló és megijedt emberiség szemeláttára dőlnek össze a legbüszkébb bálványok. Ami eddig vallásos bámulat tárgya volt, attól fulva menekül az emberiség, nehogy szerencsétlenséget hozzon rá.

Ezek a filozófiai gondolatok azért jutnak eszembe, mert a lapok telve vannak az amerikai kormány nyilatkozataival, amelyek a legnagyobb erélyességgel hangsúlyozzák, hogy Amerika egyáltalában nem gondol a dollár árfolyamának a csökkentésére s még kevésbé arra, hogy fedezetlen bankjegyek nyomtatásával ahoz az eszközhöz folyamodjék, amelynek korlátlan igénybevétele az európai országokat az infláció posványába taszította.

Az ember megdörzsöli a szemét... Hát már itt tartunk? Amerika is kénytelen az ellen tiltakozni, hogy pénzroszabbításhoz folyamodik? A párisi tőzsdén egy hét óta elterjedt az a hír, hogy a dollár árfolyama a legközelebbi időben tíz százalékkal fog csökkenni. Miért éppen tizzel, azt senki se tudná megmondani. De pánik idején nem lehet oly kérdéseket feltenni, amelyekre való válaszadás az észbeli képességek zavartalan használatát tételezi fel. A párisi tőzsdén hatalmas spekuláció fejlődött ki, amelynek kiinduló pontja éppen a dollár megengedése vetett hit, illetőleg a dollárral szemben kezdődő hiteltelenség volt. Ez a hangulat átterjedt a többi európai tőzsdékre s később Newyork is kénytelen volt róla tudomást venni. Erre következett a hivatalos cáfolat, anélkül azonban, hogy a találgatások és kombinációk megszüntek volna. A halálra ijedt kapitalizmusnak szinte perverz öröme telik benne, hogy magát rémképekkel izgassa. Ha annyi érték, ami ezelőtt általános imádat tárgya volt, megingott, miért maradjon a dollár szilárd?

Mi a reális alapja ennek a pániknak? A legutóbbi kimutatás szerint az amerikai szövetségi jegybankok aranykészlete még mindig felülmulja a négy milliárd dollárt, tehát nagyobb, mint a Francia Bank aranyfedezete. Ebbe az összegbe nincs is beleszámítva az az aranykötetelés, amelyet a francia jegybank Amerikából bármely pillanatban visszavonhat. Az európai jegybankok, — különösen Páris, Amszterdam és Bern — annyi aranyt szívtak az utolsó hónapokban Amerikából magukhoz, hogy aranykészletük további növekedése komoly közgazdasági zavarokat vonhat magával, mert a pénzügyi politikában is érvényes az a közmondás, hogy a jóból is megárt a sok. Ennek dacára az amerikai helyzetnek két sebezhető pontja van. Külföldi bankoknak több mint két milliárd dollárja van Amerikában elhelyezve, s ha az amerikai inflációtól való félelem általánossá válik, a külföldi tőkék menekülni fognak, ennek az óriási összegnek a visszafizetése könnyen a felére fogyaszthatja le az amerikai aranykészletet, amihez még hozzájárul, hogy az amerikai közönség hónapok óta halmozza otthon az arany dollárokat, s ezek nem kerülnek vissza a szövetségi jegybankok pénztárába. A másik tény, ami bizalmatlanságra ad okot: az állami szanatóriumok, amelyeknek programja a hitelezés megkönnyítése és kitágítása, erre a célra a szövetségi kormány két milliárd dollárt helyezett kilátásba. Ez nem infláció, sőt ha a bankjegykibocsátás észszerű határok között marad és az államháztartás céljaira nem nyomnak bankókat, akkor nem is szükséges, hogy inflációhoz vezessen. Ha azonban a hitelekkel túlságosan könnyelműen fogják osztogatni, akkor nem lehetetlen, hogy infláció következik be, s a dollár árfolyama meg fog inogni.

Az elértéktelenedésnek és tőkerombolásnak az a folyamata, amely a közép-európai bankbukásokkal kezdődött és az angol, valamint a skandináv aranyváltók megingásával folytatódott, korántsem befejezve, sőt! A kapitalista gazdasági rendszer elzárta mindenütt maga előtt a válságból kivezető ajtókat, csak egy-két nyílás maradt még szabadon, ahol levegő toluhat be, s ahol a kapitalizmus még kiszabadulhat saját rendszerét fojtogató gyűrűjéből. A menekülésre nyit-

va álló utra azonban a kapitalizmus nagymérvű tőkerombolás nélkül nem léphet, nem is tud lépni. Ha a befagyott hitelek nagyrésze elvész, ha az államok nem tudják adósságaik túlnyomó részét visszafizetni, ha a meglévő követelések kamatait le kell szállítani, akkor ennek a folyamatnak lehet az a kedvező hatása, hogy a mezőgazdasági és ipari termelés megszabadul nyomasztó adósságainak egy részétől: az iparcikkek árának nagymérvű leszállítása könnyebbé válik, az

agrárrolló összebb fog zárulni. Ez a kép még nem alakult ki teljesen a kapitalizmus vezető embereinek fejében, de főbb-kevesébe tudatosan már mind foglalkoznak ezzel a menekülési lehetőséggel. Ezért van az, hogy még a leggazdagabb országok is játszanak az infláció gondolatával. Az infláció eddig a züllés szimbóluma volt, most a fellendülés reménysugarát jelentheti.

Milyen idők! Milyen idők!

(sz.)

A pénzügyminiszter bejelentette:

A külföld nem kifogásolja már a konverziót

Két fontos bejelentés történt a konverziós bizottság ülésén

Bukarest, február 1.

A mezőgazdasági adósságok konvertálására készülő törvényjavaslat munkálatai serényen folynak. Az Argetoianu-féle első javaslat revíziójára kiküldött szűkebb parlamenti bizottság minden nap ülést tart, hogy a javaslat revíziójával minél előbb elkészülhessen.

A szombat esti bizottsági ülésen a javaslat előadója a külföldről visszatért Argetoianu pénzügyminiszter két fontos üzenetét közölte. Az első bejelentés arról szólt, hogy azok a külföldi tényezők, akik pénzügyi érdekközösségben állnak Romániával,

nem kifogásolják már a konverziót és egyet értenek Argetoianunak ebben a kérdésben elfoglalt álláspontjával.

Ezzel a konverzió utjából igen súlyos akadály hátrult el.

A másik bejelentés arról szólt, hogy a pénzügyminiszter az eredeti javaslaton két lényegesen vágó módosítást óhajtott. Az egyik — és ezt a B. L. már előre jelezte — az, hogy

a kisgazdáknak az adósságaiból, akiknek tíz hektárnál kevesebb földjük van, ötven százalékot töröljenek és az így megmaradó fele adósság kerüljön konvertálás alá.

A második módosítás, amelyet a pénzügyminiszter óhajtott, az, hogy a tíz hektáron felül gazdák, akik kényszerregegyezséget kérhetnek, a hitelezőkkel együtt képviselve legyenek abban a bizottságban, mely a kényszerregegyezés kimondása fölött dönt. Ez a bizottság három tagból állana és tagjai volnának: egy bíró, a hitelezőknek és az adósoknak egy-egy delegátusa.

Amint értesülünk, a szűkebb revíziós bizottság meglehetősen előrehaladott már az új javaslat elkészítésének munkálataiban és annak befejezése már a hét közepére várható. A javaslatot azután a törvényvéleményező bizottság, valamint a kamara pénzügyi bizottsága fogja letárgyalni, azután a kormány beterjeszti a parlamentbe.

A dohánytermelő gazdák kétségbeesése

Érmihályfalva, február 1.

Az ermihályfalvi dohánybevéltő hivatal a napokban kezdte meg az ermihályfalvi járás múlt évi dohány termésének beváltását, amely valóságos katasztrófa-állás eredményel zárul a gazdáknak.

Megismétlődnek a tavalyi panaszok és sérelmek. Ugy osztályozzák a dohánybevéltő hivatal emberei a termést, hogy csak ráfizetni lehet. Például Kenéz község dohánytermése, amely 500 és egynéhány mázsa volt, a beadáskor 150 mázsa használhatatlannak lett minősítve és azt azonnal el is égették. A dohánybevéltő hivatal udvarán éjjel-nappal égetik a dohányt. Kétségbeesítő jelenetek játszódnak le. Van olyan kisgazda, akinek 6 mázsa dohányja lett a lángok martaléka.

Kisgazdasági Hírek

Életbelépett az új román-francia vámegegyezés. A pénzügyminiszterium körtáviratban közölte a vámhatóságokkal, hogy február elsején életbelépett az új román-francia vámegegyezés. A távirat közli, hogy a francia egyezményben foglalt vámkedvezményeket mindazokkal az államokkal szemben alkalmazni kell, melyekkel Románia legfőbb vámkedvezményen alakuló megegyezést létesített. Kivételt képeznek ezalól csupán azok a francia gyártmányok, amelyek külön tablóban vannak felsorolva, mert az ezekre nyújtott rendkívüli behozatali-vámokat csak a francia cikkekre alkalmazza Románia.

5,000 lejes készpénzprémium!

Ennyit kap mindenki, aki cégünkötől svájci garantált zsebórát rendel 225 lejért (csomagolásért és portóért külön 35 lej) és ugyanakkor beküldi az alábbi rejtvényt helyes megfejtését.

Hogyan kell a rejtvényt megfejteni?

Az ábra 9 kockájába 1—9-ig terjedő számjegyeket írunk be, olyan sorrendben, hogy az összeadásnál vizsgálaton függőlegesen és keresztben tizenötöt kapjunk végösszegképpen. A 15-ös összegnek az összeadásnál minél gyakrabban kell kijönnie.

Feltételek:

1. A beküldött megfejtést a beküldőnek alá kell írnia.
2. A prémiumok szétosztása nem történik sorsolás útján, hanem a prémiumot megkapja mindenki, aki beküldte a helyes megfejtést.
3. Megrendeléseket csak 1932. március 20-ig fogadunk el. 1932. március 31-én a B. L.-ban közzé fogjuk tenni a rejtvényt helyes megfejtését és azoknak a nevét, akik elnyerték a prémiumot.
4. A rejtvényt helyes megfejtése dr. Florea Lupu, Cernăuți, Str. Iancu Flondor 1. szám alatt lakó közjegyzőnél van letétbe helyezve.
5. Minden megfejtő a rendeléssel egyidejűleg elismervényt kap, amely feljogosítja a prémium átvételére.
6. Aki több prémiumra tart igényt, fel van jogosítva arra, hogy több órát rendeljen.
7. Annak akinek az óra nem tetszik, 10 napon belül visszaküldjük a pénzét és visszafogadjuk az órát.
8. Az órát utánvétellel küldjük. A kiváltásnál 260.— lej kell fizetni. Nem követe- lünk előzetesen semmit Szivekedjék a megrendeléseket és a megfejtéseket az alábbi címre küldeni:

Depozitul de Ceasornice „VULTUR“ Cernăuți Str. General Mirescu 11, (Abl. 3.)

Hivatalos órák a vasutnál. A vasúti vezérigazgatóság közli, hogy a vidéki vasúti állomásoknál új munkaidőt léptetett életbe február 1-ével. A hivatalos órák: reggel nyolctól—délután egyig, délután négytől—félhétig szombatot kivéve, amikor délutáni munkaszünet van.

Olcsóbb árak a nemzetközi vasúti étkezőkocsikban. Az idők jele: a nemzetközi vasúti étkezőkocsitársaságok is olcsóbbítanak. Az eddig 140 lejben megállapított déli és esti menü 90 lejre szállította le a Compagnie Wagon-restaurant. Az árleszállítás körülbelül ebben az arányban az összes étel és italneműekre is vonatkozik.

Az adóbevallás határideje: február hat. A pénzügyminiszteriumból nyert értesüléseink szerint az adóvallomások benyújtásának határideje február hatig van meghosszabbítva. Aki tehát a benyújtással elkésett, ezt a mulasztását most még pótolhatja.

Visszaérkezünk a békéhez... Egy német statisztika szerint, amelyet egyébként az eléggé megbízható német statisztikai hivatal állított össze, az árak az 1913 évi, tehát békebeli nivóra szállottak alá. A kimutatás szerint 1932 januárjában az árak felére estek a konjunkturalis, vagyis a legmagasabb árakhoz viszonyítva, úgy, hogy ma már semmivel sem magasabbak, mint voltak 1913-ban. Kár, hogy ez a statisztika csak Németországra vonatkozik.

Másfélmilliárdos deficit. A közlekedési miniszter nyilatkozott a román vasutak helyzetéről. Kimutatta, hogy a vasut 1931 évi ráfizetése 1 milliárd 600 millió lej. Ezt a hatalmas ráfizetést a vasut ebben az évben különböző célszerű intézkedéssel, vállalkozással akarja eliminálni. Ilyen célszerű vállalkozás az lesz, hogy a csomagszállítványokat házról veszi át és házhoz szállítja le. Természetesen a vasut a racionalizálást is tovább folytatja, valamint a versenyt az autóbusszok ellen. Kár, hogy a vasutnak nem jutott előbb észbe célszerű intézkedéseket fogantatni a vasut rentabilitása érdekében, talán meglehetősen volna spórolni valamit az 1 milliárd 600 millióból!

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank mérlege

21 százalékkal emelkedett a pénzügyintézet betétállománya

A budapesti intézetek közül elsőnek tette közzé 1931. évi zárszámadását a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. Az intézet mérlegének főbb adatai általános fejlődésről tesznek tanúságot, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank szoros érdekközösségben áll az Erdélyi Bank és Takarékpénztárral, mely intézet az erdélyi pénzpiac egyik legfőbb erőssége. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank mérlegéből különösen kiemelkedik a betétállomány 21 százalékos emelkedése. A mérleg főbb adatai különben a következők:

Az 1931. üzletév a múlt évi nyereségáthozattal együtt 5,597.359.27 pengő tiszta nyereséggel zárult, az 1930. évi 5,938.510.63 pengő-jével szemben.

Az igazgatóság a február hó 3-án, délután fél 5 órakor megtartandó 90-ik rendes évi közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1931. évi osztalék kifizetésére 2,500.000 pengő, vagyis részvényenként 5 pengő (tavaly 7 pengő) fordítassék, továbbá, hogy a rendes tartalékalap 1,000.000 pengővel, az alkalmazottak segélyalapja pedig 60.000 pengővel javadalmaztassék, ugyanúgy, mint a múlt évben. Javasolni fogja, hogy az intézeti épületek értékesítésénél alapjának javadalmazására 200.000 pengő fordítassék, az 1932. üzletévre pedig 997.370.81 pengő nyereség vitesék elő, szemben a tavalyi 468.605.95 pengő-el.

Az 1931. évi zárszámadások, szembeállítva az 1930. évekkel, a következő jelentősebb változásokat mutatják:

A takarékbetétek összege 133,968.784 P-ről 156,642.121 P-re, a folyószámlabetétek pedig 117,379.446 P-ről 146,558.181 P-re emelkedett, úgy, hogy a két tétel egybevetése végeredményben 51,852.000 pengős, vagyis közel 21 százalékos betétemelkedést mutat. Az egyéb hitelezők összege, amely tétel kizárólag az ügyfelek részére külföldön igénybevért remburse-hitelekkel ered, mindössze 2,556.200 P, a múlt évi 6,529.823 P-vel szemben.

Az aktívák között a pénzügyintézetnél és bankoknál elhelyezett tőkék 27,627.656 P-ről 25,515.400 P-re csökkentek, viszont a pénztári készletek állománya 12,973.575 P-ről 45,107.412 P-re és a váltótárca 119,759.678 P-ről 145,156.299 P-re emelkedett, úgy, hogy ezen három tétel egybevetett 215,729.111 pengőnyi összege 53,418.000 pengős, vagyis 33 százalékos növekedést tüntet fel a betétállománynál elért körülbelül 21 százalékos emelkedéssel szemben.

Szerkesztői üzenetek

250617. sz. előfizető. A törvényből, mely eléggé homályos, úgy, hogy a készítője maga sem tudja eligazodni benne, nem tűnik ki, hogy a másjellegű, nem bankszerű adósság is haladék alá esik-e, de ahogy mi látjuk, a mezőgazdasági munkásnak az élelemért esedékes tartozása nem mentesül, így a gyári munkásé sem.

S. I., Erzsébetváros. Az ezüst grammjának ára egy lej, esetleg egy lej husz bani.

Anonym, Somlyó. Sajnos, a vers is még kis-korú.

020713. sz. előfizető. Ami az anyagi követelést illeti, kegyed most az új törvény védelme alatt áll; a hitelező nem foglalhat. A más természetű bajt úgy lehet leküzdeni, ha, akik ennek az embernek a terrorja alatt szenvednek, — mint írja, az egész község, — összeállnak és együttesen lépnek fel ellene. Ilyen szervezkedés esetén mi is rendelkezésre állunk a sajtó nyilvánosságával. Szükség esetén vegye ügyvéd segítségét igénybe.

Gy. Juliska. Magánügy, amibe nem avatkozhatunk. Ha a rendőrség nem segítene, forduljon ügyvédhez.

Brassóvidéki nyugdíjas. A nyugdíjkifizések idejét még nem állapították meg. Minden nyugdíjas hatósági igazolvánnyal tartozik igazolni, hogy él és hogy nincs állami szolgálatban. Ez a rendes nyugdíj felvévésének előfeltétele. A lecsökkentett nyugdíjra nézve szolgálati bizonyítvány kell attól a hivataltól, melynél szolgált, továbbá utolsó javadalmának kimutatása és annak az igazolása ugyane hivatal részéről, hogy 1932. január elsején hasonló rangú tisztviselőnek mennyi a fizetése.

T. I., Oradea. Ismételt sürgetésre sem ad felvilágosítást ez a társaság. Így nem tudjuk megmondani azt sem, mikorra halasztották el.

Sz. Gy. Többet nem tudunk, mint ami lapunkban Titulescu fizetéséről megjelent. A népszövetségi vacsora olyan sokba tén megse kerül.

Gyufatörvény. Nem alkalmas a közlésre. Enyéd. Tessék közvetlenül odafordulni valamelyik négyesülethez; mi ilyen tudakozásra nem vállalkozhatunk.

314814. sz. előfizető. Ezek a nevek a hivatalos közlönyben jelentek meg, közelebbi címűket a feltalálóknak mi nem ismerhetjük. Legfeljebb benn a szabadalmi hivatalban szerezhethetné meg.

021327. sz. előfizető. A globálnál valószínűleg beszámítják, de egyébként nem.

K. Gyimes. A beküldött angol levélről nincs tudomásunk.

S. Kr. A Comment on vie en M. S. R. című könyv itt nem kapható sem eredetiben, sem fordításban.

Megoldás. Nem közölhető.

S. I. Az ezüst grammjának ára egy lej — egy lej husz.

250716. sz. előfizető. Az el nem adott sorsjegyekkel a tulajdonos már nem játszhatik tovább. Ez visszaélés volna a helyzettel. A bíróság hasonló esetben érvénytelenítette is a sorsolást. Egy nagyobb sorsjátéknál pedig, mivel a főnyeremény egy el nem adott sorsjegyre esett, a sorsolást újra meg kellett ejteni.

A racionális gazdálkodás. Torda. Igen sajnáljuk, de a kétségtelenül alapos, tartalmas és értékes tanulmányt, tulnag terjedelme miatt nem közölhetjük. A kéziratot b. címére ma visszaküldtük.

Kiskereskedő. Természetesen, ha kifizeti a tartozást, amiért árveznek és a vele járó költségeket, akkor a végrehajtás elmarad.

Korcsolyabajnok, Gyergyószentmiklós. Schaffer Károly műkorcsolyázó világbajnok, osztrák és Bécsben lakik. Sorsjegye nem nyert.

Aranyosi. Amerikai Magyar Népszava. New York, Union Square 24. és Szabadság, Cleveland.

020713. sz. előfizető. A legrövidebben megkapja a választ. Sorsjegyről egy pár nap múlva.

SORSJEGYEKRŐL:

41701. sz. előfizető. Nem nyertek. — I. F. né, Zsidókörház sorsjegye nem nyert. — Egy érdeklődő. Nem nyertek. — R. I. Református kórház sorsjegye nem nyert. — 2666. sz. előfizető. Nem nyertek. — 56141. sz. előfizető. Nem nyertek. — M. M. Nem nyertek. — Turáni. Nem nyertek. — M., Moreni. Nem nyert. — Csicsai előfizető. Nem nyert. — A. I., 22701. sz. előfizető. A kért sorsjegyek egyike sem nyert. Az 1923. évi Baulose értéke 16, az 1925. évi 25 és az 1926. évi értéke 39 osztrák silling. — Cementgyár. Ungvári. Nana, Brassó. 082823. sz. előfizető, Olasztelek. (Zsidókörház 87739.) Sorsjegyeik nem nyertek. Nyugdíjas, Temesvár. Az 1056—36—37. számúak (szerb dohánykövnyek) a 16 dinárt nyertek. A többi még nem hűzták ki. — Bl. K., K. S. (481927. sz.), V. F., 35, Bukarest, holland kötvény. Nem nyertek.

Az összes bel- és külföldi sorsjegynyerményjegyzékeket állandóan figyelemmel kíséri és kívánatra felvilágosítást nyújt a B. L. olvasóinak a Széplaki Takarékpénztárt R. T. Berettyószéplak. (Suplacul de Băreău, jud. Bihor.)

SAKVELEMÉNY

— Hallom, Pistike, hogy új testvérkét hozt neked a golya.

— Nem is olyan új az, mint amilyennek látszik. Ugy tud bömbölni, hogy bizonyára már sokat gyakorolta.

(Everybody's Weekly.)

★

KERÜLŐ UTON

Férj: Szeretnél moziba menni ma este, drágám?

Feleség: Óh igen, édesem.

Férj: Hát csak menj. Én meg majd elmegyek a klubba.

(Pathfinder.)

★

KORHELYEK

— Az orvos megtiltotta nekem az ivást.

— Te bolond! Hát miért nem mégy más orvoshoz?

(Dimanche Illustré.)

A brassói

HIRSCHER-PINCE

Vendéglőben

kapható napi abonama - - - - 44 Lei
Ebéd : 3 fogásból kenyérral - - - 24 Lei
Vacsora : 2 fogásból kenyérral - - 20 Lei
Hirschert-utca 1 sz. alatt.

HIRDETMÉNY

Kászónimpér közbirtokossága Kerek hűk nevű erdőrészből 1500 -tól 2000 köbméter szemerke fenyőfát ad el. Venni szándékozók a helyszínen megnézhetik, a községtől 5 kilométer távolságra esik, a közbirtokossági elnök bármikor rendelkezésre áll a megmutatására.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ORADEA

„Serviciul Economic“

307—1932. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Az érdekeltek szives tudomására hozzuk, hogy 1932. február hó 15-én, délelőtt 10—12 óráig a városháza első emeletének, 1. sz. szobájában, a kis ülésteremben, nyilvános árverés tartatik, 31 drb. cukorkaautomata eladására, még pedig 6 nagy típusu és 25 kis típusu, a város anyagraktarából, (volt városi tejesarnok).

Mindenki, aki részt venni óhajt ezen az árverésen, az ajánlaton kívül, bánatpénzképpen az automatákért felajánlott összeg 5 százalékát letétbe helyezni köteles.

Az anyag a város anyagraktárában megtekinthető, a költségvetés és bővebb felvilágosítások a polgármesteri hivatal gazdasági osztályánál, (I. em., 28. sz. szoba) megtudhatók, a hivatalos órák alatt.

Oradea—Nagyvárad, 1931. január 25.

A polgármesteri hivatal.

„Magyar Uriasszonyok Lapja“

legszebb kivételű szépirodalmi folyóirai.

Minden modern kézimunka és divatmelléklettel. Színház, társaság, zene, háztartás, kozmetika és hasznos tanácsadói rovatokkal.

Megjelenik havonta háromszor. Komoly érdeklődők kérjenek mutatványszámot.

Megrendelhető kizárólag:

Török János, BACIU, Jud. Braşov.

Megvételre kerestetik jövedelmező

üzleti-ház

Brassó belváros közelében. Egy millióig. Címek leadandók L. O. jelige alatt Rudolf Mosse Brassó, Kolostor-utca 1

Biztosítótársaság

keres kerületi ügynökségek részére erdélyi városokban szakképzett egyéneket óvadékkal. Irásbeli ajánlatok „Allandó állás” jellegére e lap kiadóhivatalához küldendők.

Fagyások

A fagyási bántalmak gyors megszüntetésére szolgáló jó meleg lábfürdő, melyben előzőleg 2 evőkanál Szt. Rókus lábsót feloldunk és áztatjuk a fagyott lábat vagy 15—20 peretig. Utána megmasszírozzuk a fagyott testrészt egy kis vazelinnal és jó meleg ruhával betakarjuk. Az eredmény biztos, a fagyási bántalmak mintegy varázsütésre elmúlnak, az egész láb ujja születik és tökéletesen rendbejön.

Mit tegyek? Mit ne tegyek?

Ha szép akarok lenni?

A nő és a férfi kozmetikája

Irta: Dr. MEZEY KÁROLY
kozmetikus bőrorvos

Ára 88.— lei

A TARTALOMJEGYZÉKBŐL: A szépség ápolása — A bőr szárazsága — A bőr zsírossága — A táplálkozás és anyagcsere — Daitanások — Ráncok — Vitiligo — Szepők — Majfoltok — Anajegyek — Szemölcsök — Bőrkérgesedés és tjukszem — Libabőrösség — Az orr vörössége — Bőrdaganatok — Hegek — Kaleidok — Fagyas — A kéz, a láb és a hónalj izzadása — Hajhullás — Öszű és — Alkalmatlan hajszálak — A körömök ápolása — A fogak ápolása — A szem szépsége

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Legfinomabb meleg GYAPJUHARISNYÁKAT, legértékesebb CÉRNAHARISNYÁKAT, STUCNIKAT készítek, férfiaknak, nőknek, gyermekeknek. Brassó, Str. Dr. Babeş 6. földszint, Új kórházzal szemben. 16705

Most alkalmi árak!
WESTEMAN-nál
BRASSO

Egy vadonatúj kötőgép olcsón eladó. Brassó, Dobrogea-utca 29. 16657

Keresünk megvételre 1—fél méter hosszú lemezőmbölyítógépet (Rundmaschine) használt állapotban. Metalloglobus S. A. Bukarest, Labirint 182 C. P. 458. 16737

ELADÓ 1 drb. Máv. gyártmányu 3 éves üzemképes 1250 mm-es golyóscsapágyas cséplőgép, Hanomag traktorral, kedvező feltételek mellett. Cím: „Industria-Economia” rt. Timisoara. 16741

Vegyes

Brassóban, Bruckenthal-utca 1. szám alatt, román, német, francia órák adatnak. 16692

Fuchs fogorvos (20 évi párisi praxissal), Bukarest, BERZEI 35. Díjtalan kezelés, foghuzás. 16380

Üzlethelyiség (jelenleg borbély-üzlet) és szoba-konyhás lakás Brassó, Árvaház-utca 7. szám alatt azonnal ikadó.

Allást nyer

Éves bizonyítvánnyal francia konyhához is értő perfect egyedülálló szakácsnót keresek. Toffler, Bukarest, Bul. Tache Jonescu 14., III. emelet 22.

Házasság

Benősülne gazdaságba, avagy biztos egzisztenciát nyújtó üzletbe; 40 éves, magas, keresztény, több nyelvet beszélő, csinosnak mondott férfi, ki maga is saját házzal rendelkezik, idősebb leányok, avagy fiatalabb özvegyek, fénykép melléklettel írjanak „Intelligens” jellegére a brassói kiadóba, Szatmármegyeiek előnyben. 16744

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

Brassó—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban: (szerk. és kiadóhivatal): 1—77 és 82
Bucuresti—Bukarest 1, Boulevardul Scutitului Măgureanu 21. — Telefonszám 363—64

A BRASSÓI LAPOK nyomdávalatának kiadása és cenzúrája ugyanaz, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félévre 820, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsóféhérvármegyeiek részére Déva, Str. Ioan Creangă 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dés: Str. S. Barnabiu 10. (Oszán Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Benjámín Árpád Str. Bereré 1 (Sörház-ú) — Nagyszombat: Strada Furcului 13. (Szigetváry László) — Szatmár: Csokonai-ú 10. (Váradi József) — Ujvarhely megye és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-ú 31. (Varró Elek). — Szilágysáony: (Halperin Ernő) — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Déses József)

Központi szervezők, pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készségezől szolgálunk.